

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de SAAMBINDER

GEREFORMEERDE GEMEENTE
KRABBENDIJK

04 Het historisch geloof

09 Extreme geweldaden

24 Aan een einde komen

Een lamp voor de voet

ds. G. van Manen, Elspeek

Psalm 119 wordt wel het Gouden Alfabet genoemd of het Abc der Godzaligheid.

► **Uw Woord is een lamp voor mijn voet en een licht voor mijn pad.**

Psalm 119:105

We vinden 22 gedeelten van acht verzen. De eerste acht verzen beginnen met de eerste letter van het Hebreeuwse alfabet: Aleph. In het tweede gedeelte beginnen alle acht verzen met de tweede letter: Beth. Zo is de hele psalm gedicht. In elk vers staat iets van Gods Woord, Zijn wet, inzettingen of rechten, met daarbij een werkzaamheid van de ziel: 'Ik heb van ganser harte geroepen; verhoor mij, o HEERE, ik zal Uw inzettingen bewaren'.

Uw Woord. Geen profetie der Schrift is van eigen uitlegging; want de profetie is voortijds niet voortgebracht

Bij de voorpagina:

GEREFORMEERDE GEMEENTE KRABBENDIJKJE

Op 24 juli 1836 komen de Afgescheidenen uit Krabbendijke en omgeving voor de eerste keer bijeen in de werkplaats van wagenmaker Pieter Kasse. Ruim twee maanden later, op 9 oktober 1836, bevestigt ds. H.J. Budding de eerste ambtsdragers. In 1851 neemt ds. L.G.C. Ledeboer

een eenvoudig schuurkerkje in gebruik met een preek over Job 8:7: 'Uw beginsel zal wel gering zijn, maar uw laatste zal zeer vermeerderd worden'. Zowel in 1899 als in 1904 wordt dit kerkje uitgebreid. In 1911 betreft de gemeente echter een nieuw kerkgebouw met 600 zitplaatsen. In 1924 komen daar nog ruim 300 zitplaatsen bij. Op 24 januari 1930 neemt ds. M. Hofman het huidige kerkgebouw in gebruik. In 2010 vindt er een grondige renovatie plaats, waarbij er een ruim voorportaal wordt gerealiseerd. Het aantal zitplaatsen bedraagt momenteel 1362. De geschiedenis van de gemeente is beschreven in 'Vergeet Zijn grote daden niet'. De gemeente telt 1157 belijdende leden en 899 doopleden.

door den wil eens mensen, maar de heilige mensen Gods, van den Heiligen Geest gedreven zijnde, hebben ze gesproken. Daarna heeft God, door een bijzondere zorg, die Hij voor ons en onze zaligheid draagt, Zijn knechten den profeten en apostelen geboden Zijn geopenbaarde woord bij geschrift te stellen; en Hij Zelf heeft met Zijn vinger de twee tafelen der wet geschreven. Hierom noemen wij zulke schriften: Heilige en Goddelijke Schriften (naar artikel 3, NGB).

Uw Woord. We horen daarin een toon van verwondering. Het is een Goddelijk geschenk. Niemand vroeg erom en toch gaf God ons Zijn Woord. Dat spreekt van Zijn welbehagen. Dat Woord is voor de dichter van onschatbare waarde. Het is een eerlijke boodschap, die spreekt van Adam en Christus, van zonde en genade, van dood en leven. Van de noodzaak van de wedergeboorte. Van zalig worden om niet, door de arbeid van een Ander. 'Want de rechtvaardigheid Gods wordt in hetzelfde geopenbaard uit geloof tot geloof; gelijk geschreven is: Maar de rechtvaardige zal uit het geloof leven'.

Uw Woord. De tekst spreekt ook van gemeenschap met God. Hij zoekt zondaren op en spreekt tot mensen door middel van Zijn Woord. 'Merk op, mijn ziel, wat antwoord God u geeft; Hij spreekt gewis tot elk, die voor Hem leeft'. De bruid zegt: 'Hij kusse mij met de kussen Zijnsmonds'. De kanttekenaar merkt op: 'Onze Heere Jezus Christus openbaart den gelovigen de liefde die Hij hun toedraagt, door Zijn woord. Zijn lippen zijn zeer lieflijk'. Petrus zegt: 'Heere, tot wien zullen wij heen gaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens'. Mag u dat ook weten door ondervinding?

Uw Woord is een lamp voor mijn voet. M. Henry zegt: 'Merk hierop: de aard van het Woord van God en de grote bedoeling, waarmee het aan de wereld gegeven is. Het is een lamp en een licht. Het ontdekt ons datgene betreffende God en onszelf, dat wij anders niet geweten konden hebben'.

Tien maagden

Een lamp. Ging men vroeger in het donker op weg, dan droeg men een lamp bij zich. De tien maagden namen hun lampen en gingen uit de bruidegom tegemoet. De lamp van Gods Woord is te allen tijde en onder alle omstandigheden onmisbaar. Want de wereld is vol strikken, voetangels en klemmen. De duivel spant zijn strikken en netten. Daar komt bij dat mijn verstand verduisterd is. Daarom: houd de lamp van Gods Woord altijd vast en smee om het licht en de toepassing van God de Heilige Geest. U kunt echt niet zonder. Zoek in het boek des HEEREN en lees...! Onderzoek de Schriften, zo sprak de Zaligmaker, 'want gij meent in dezelve het eeuwige leven te hebben, en die zijn het die van Mij getuigen'.

De lamp van Gods Woord is te allen tijde en onder alle omstandigheden onmisbaar.

En een licht voor mijn pad. Als wij de lamp van Gods Woord vasthouden, dan leidt dat licht ons op onze levensweg. Dan kunnen we veilig gaan, want Gods Woord is een onbedrieglijke Gids. *Een licht voor mijn pad* om mij de weg te wijzen in alle twijfels en vragen, moeite en verdriet. 'Uw Woord kan mij, ofschoon ik alles miss', door zijnen smaak, én hart én zinnen strelen. Gij weet mijn weg, en hoe mijn wandel is; 'k wil niets daarvan voor U, mijn God, verhelen'.

Een licht voor mijn pad om mij te weerhouden van de zonde. Want het Woord laat ons zien wat tot oneer

van God en tot grote schade van mijn ziel is.

Spiegel van de wet

Door onze diepe val zijn we alle licht kwijtgeraakt en wandelen we om eigen schuld in de duisternis. Wil het licht worden, dan moet God spreken: Daar zij licht! Dan versta ik de Spreukendichter: 'Want het gebod is een lamp en de wet is een licht'. Met geopende ogen blik ik dan in de spiegel van Gods heilige wet. De zwaarheid van mijn zonde tegen God wordt een schuldige werkelijkheid. De duisternis van mijn verloren en strafwaardig bestaan veroorzaakt innerlijke smart en doet mij zuchten: 'Genâ, o God, genâ, hoor mijn gebed, verschoon mij toch naar Uw barmhartigheden; delg uit mijn schuld, vergeef mijn overtreden. Ik heb gedaan wat kwaad was in Uw oog; dies ben ik, HEER', Uw gramschap dubbel waardig'. David leerde echter ook: 'Want Gij zijt mijn Lamp, o HEERE; en de HEERE doet mijn duisternis opklaren'. Wat een wonder: hem rijst het licht in duisternissen, als hij de komende Messías van verre ziet en omhelst.

Nog wordt het vervuld: 'Het volk dat in duisternis wandelt, zal een groot licht zien; degenen die wonen in het land van de schaduw des doods, over dezelve zal een licht schijnen'. Christus - het vlees geworden Woord - getuigt van Zichzelf: 'Ik ben het Licht der wereld; die Mij volgt, zal in de duisternis niet wandelen, maar het licht des levens hebben'. Daartoe doorworstelde Hij als Borg voor Zijn Kerk de drievoudige dood in de drie-urige duisternis en werd Hij van God verlaten, om aan Gods recht genoeg te doen en de oorzaak van de duisternis, hun ongerechtigheid, weg te nemen. Maar op de derde dag verrees de Zon der gerechtigheid en werd Hij Zijn Kerk tot een eeuwig Licht.

'Voor elk die in het duister dwaalt, verstrekt deez' Zon een helder licht, dat hem in schaûw des doods bestraalt, op 't vredepad zijn voeten richt'. ♦

Uit:
MEER DAN OVERWINNAARS
ds. G.H. Kersten
(uitg. De Banier, 1953).

En deze allen, hebbende door het geloof getuigenis gehad, hebben de belofte niet verkregen, alzo God wat beters over ons voorzien had, opdat zij zonder ons niet zouden volmaakt worden.

Hebreeën. 11:39-40

ZONDER ONS NIET VOLMAAKT

Dat wij een weinig meer bemoedigd onze weg bewandelen mochten. Ik denk aan een oude vriendin, die ik zo menigmaal in haar bitter leed hoorde zeggen: 'Ik mag mijn kruis zo vrolijk dragen'. Zie, dat is de vrucht van de oefening des geloofs, dat wij ons kruis vrolijk dragen. Maar het is er zo vaak verre van. De geringste tegenheid, de smaaden lastertaal van de vijand, of wat ook voorts ons in de weg kan zijn, hoe gering en nietswaardig in zichzelf, doet ons meermalen verdrietig en ontmoedigd nederzitten. En toch, hoe menigmaal heeft de Heere in onze wegen getoond dat bij Hem verlossingen zijn zelfs tegen de dood. Hij, Die uit zes benauwdheden redde, zal in de zevende niet doen omkomen. De wolk der getuigen die wij rondom ons hebben liggende, is het bewijs. Om Gods Kerk te vertroosten en te bemoedigen, heeft het de Heilige Geest behaagd, door Paulus op Zijn uitverkorenen te wijzen, die door het geloof getuigenis hebben verkregen. Dat dit ons tot een voortdurende sterkte zou zijn, en moge de Heere dit hernieuwd getuigenis voor deze of die van Zijn bedrukte kinderen zegenen tot losmaking van hun banden.

Hoe groot ook het voorrecht der getuigen was, zij 'hebben de belofte niet verkregen'. In deze woorden beschrijft de apostel het grote onderscheid tussen het Oude en

► Nieuwe Testament. Dat onderscheid is kort uitgedrukt dit, dat de Kerk van het Oude Verbond leefde onder de belofte, en die van het Nieuwe Testament in de vervulling. Want, als Paulus schrijft dat de 'ouden' de belofte niet verkregen hebben, dan ziet hij op hetgeen beloofd was, op de vervulling. Niemand kan toch ontkennen dat God de belofte van Christus gegeven heeft van den beginne aan. Reeds in het paradijs beloofde God het Vrouwenzaad Dat satan de kop vermorzelen zou. En steeds duidelijker en krachtiger is de belofte van de Messias herhaald. Steeds nader is de komst van Christus aangewezen.

Eerst uit geheel het geslacht des mensen; straks uit Sem, een van de drie zonen van Noach. Abraham wordt de drager der belofte en in Izak zal het Zaad genoemd worden. Uit Juda's stam zal Davids geslacht de Messias voortbrengen. Op de belofte van de komst des Heeren was het oog der gelovigen gevestigd. Naar Hem hongerde en dorstte hun ziel, gelijk een hert schreeuwt naar de waterstromen. Men moet wel totaal van de Schrift vervreemd zijn om te ontkennen dat aan de vaderen in het Oude Verbond de belofte van Immanuël geschonken was. Maar al hadden zij de belofte ontvangen, het beloofde heil hebben zij niet verkregen. Zij hebben de dag des Heeren niet gezien.

Het is de wederlegging niet waard wat sommigen van deze woorden gemaakt hebben, als zou aan de gelovigen onder het Oude Verbond de belofte der eeuwige zaligheid zijn onthouden, en dat de door hen verkregen beloften alleen golden voor dit leven, dus voor verlossing van tijdelijke vijanden. Het is opmerkelijk dat de bestrijders van de verlossing door Christus' bloed geheel de zaligheid voor Gods volk wegnemen. Het kan ook niet anders. Dat mag onze aandacht niet ontgaan. Tot op de huidige dag worden velen hierdoor gekenmerkt.

► wordt vervolgd

Het historisch geloof

ds. P.C. Vlot, Krabbendijke

'Pas op! Er zijn tegenwoordig 'gevaarlijke waandenkbeelden' over het geloof'. Dit zijn woorden van Calvijn. Toen al. Wat waarde heeft, staat in de belangstelling. Dat is terecht. Want het geloof is onmisbaar om zalig te leven en te kunnen sterven. In vier afleveringen staan we stil bij de klassieke, viervoudige onderscheiding van 'geloof'. Vandaag de eerste aflevering, over het 'historisch geloof'.

'Geloof', daar hangt álles aan vast: troost óf toorn, hemel óf hel, Christus óf satan. Sprekers met volle zalen, streams, besprekingen, artikelen en boeken proberen - goed bedoeld - ons de weg te wijzen naar het ware zaligmakende geloof. Voor jongeren en ouderen kan het onduidelijk en vermoeiend worden: wat is nu waarheid? Calvijn roept ons op tot onderzoek. Door 'de ware aard van het geloof hebben wij met des te groter zorgvuldigheid en ijver te bezien en te onderzoeken, daar er tegenwoordig in dit opzicht bij velen zeer gevaarlijke waandenkbeelden bestaan. Vrijwel overal ter wereld stelt men zich bij het horen van het woord 'geloof' niet veel meer voor dan een zekere oppervlakkige instemming met wat er in het Evangelie verteld wordt' (Institutie III; hoofdstuk 2; par. 1).

De Bijbel is voor veel mensen geen onbekend boek. Geloven in de God van de Bijbel, geloven in de schepping in zes dagen, geloven dat de wonderen in de Bijbel echt hebben plaatsgevonden, dat noemen we een

historisch geloof. Dan ben je het van harte eens met de Bijbel, van kaft tot kaft. Helaas is dat niet meer gewoon in onze tijd en dat is ernstig! Buiten de hartelijke overtuiging dat het Woord een Goddelijk Woord is, zwemmen we in troebele wateren. Daarom, hoe gelukkig als u een nauwe band met het Woord heeft. Is het bij u zo: 'Ik lees er graag in, ik hoor graag de uitleg en de toepassingen uit het Woord'?

In mijn Bijbel

'Er was eens...', zo beginnen veel verhalen die we onze kinderen vertellen. Daarmee weten we: dit is niet echt gebeurd. De Bijbel begint anders! 'In den beginne...'. In deze woorden horen we de stem van de almachtige God, Die de geschiedenis schrijft. Dit is allemaal niet meer vanzelfsprekend in onze tijd. Soms door openlijke ontkenning; die stem beluisteren we al vroeg in de Bijbel. Farao zegt tegen Mozes en Aäron (Ex. 5:2): 'Wie is de HEERE, Wiens stem ik gehoorzamen zou?' Deze mensen zijn er nog. Zij horen de stem van God niet

in Zijn Woord: 'Waar halen jullie de arrogantie vandaan om hierin Gods hand te zien en Zijn stem te horen? Hoe weten jullie dat dit allemaal echt is gebeurd?'

'Geloof', daar hangt alles aan vast: troost óf toorn, hemel óf hel, Christus óf satan.

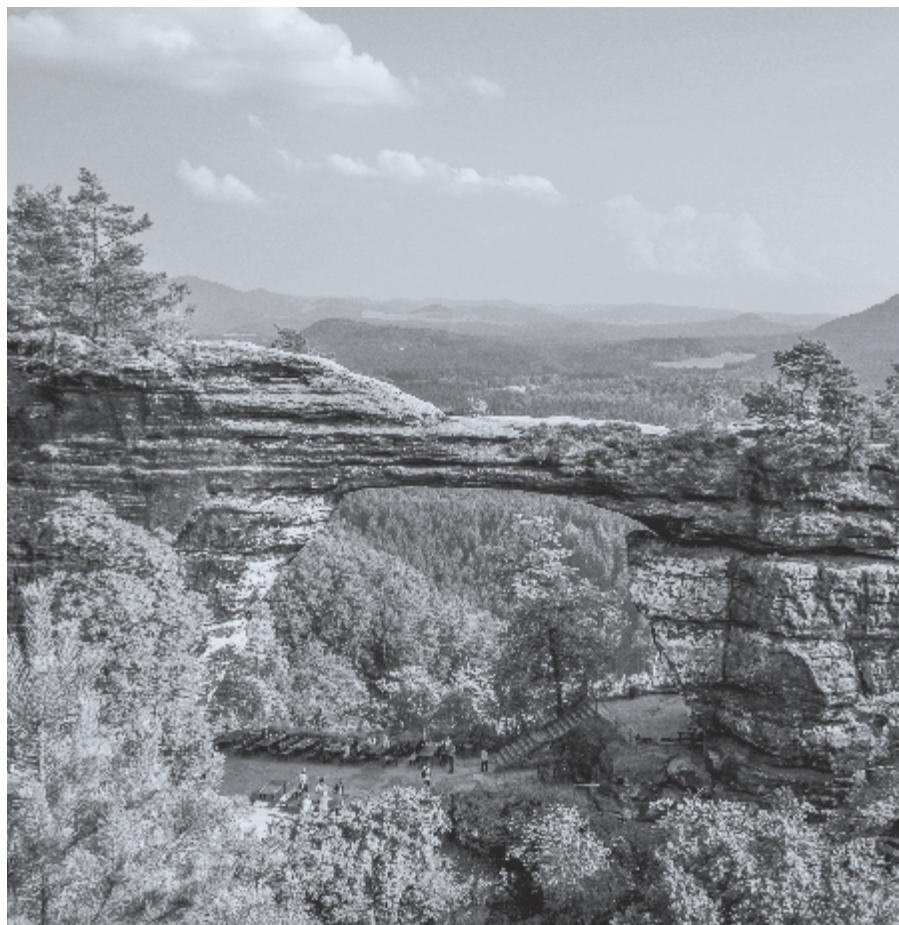
Het kan ook zijn dat we als Herodes Agrippa goed weten dat Gods Woord de waarheid is en hét richtsnoer voor ons leven. Maar we willen simpelweg niet buigen. We willen wel luisteren, maar niet doen. Velen lezen helaas de Bijbel met de vraag: 'Kan ik verstandelijk begrijpen wat ik lees?' Dat is de vraag van iemand die de Bijbel vooral wil lezen in de tijd- en cultuurgebonden context. Dat is een wezenlijk andere vraag dan die van Filippus: 'Verstaat gij ook hetgeen gij leest?'

In mijn hart

Wat is het ontroerend als jongeren, maar ook ouderen, maatschappelijk soms op heel moeilijke plaatsen, mogen getuigen: 'Het Woord van God is wáárheid'. Zonder het historisch geloof is er geen zaligmakend

geloof. Het is noodzakelijk, maar niet genoeg, leert Hellenbroek ons. Dan sta ik niet alleen van harte achter de Bijbel, het is meer. De Bijbel is dan de Godsopenbaring. Dat wil zeggen: de bekendmaking van God, Wie Hij is en hoe Hij werkt. De geschiedenissen, Zijn bedreigingen en Zijn beloften, die stem ik van harte toe. Ja, daar kan een mens zelfs bewogen over zijn. Dat kan iemand diep raken. Toch is dit het historisch geloof. En met veel klem gezegd: tekort! Er wordt iets fundamenteels gemist in dit geloven van het beschreven Woord. Dat is de liefde, de levensband en levensgemeenschap met het vleesgeworden Woord. Het historisch geloof blijft zo neutraal. Het blijft steken in kille, verstandelijke kennis, zonder de levendmakende genade, zonder de persoonlijke bearbeiding van de Almachtige in de ziel. Wat wordt Immanuël hier pijnlijk in gemist. Maar let op, daarmee is het nog wel een noodzakelijk geloof én heel vaak ook een bewarend geloof. Noodzakelijk, want 'het geloof is uit het gehoor en het gehoor door het Woord Gods'. Bewarend, om bij dit Woord te blijven als het enige middel tot zaligheid.

Vertrouwd zijn met het Woord doet ook gebruik maken van het Woord. Het 'thuis zijn' in de Schriften bewaart voor oppervlakkig taalgebruik in gebed en verwoording van wat God aan uw ziel deed. Hopelijk heeft u een behoorlijke kennis van de Schrift. Dat is te waarderen, maar de nachtdiscipel Nicodémus wist ook veel: 'Rabbi, wij weten...'. De leraar in Israël moest echter door wederbarende genade leren en beleven dat bij al zijn kennis het doorbrekende en hartvernieuwende werk van Gods Geest nodig was. Dan weten we het niet meer: 'Hoe kunnen deze dingen geschieden?' Dat horen we hem als laatste zeggen (Joh. 3:9). Sta toch naar dit Geesteswerk in uw hart. ♦

► Geloven in de schepping in zes dagen, geloven dat de wonderen in de Bijbel echt hebben plaatsgevonden, dat noemen we een historisch geloof.

► wordt vervolgd

‘Zoek het bij uw Zielevrind’

C. Bregman, Hendrik-Ido-Ambacht

De bundel "Geestelijke lofzangen voor kinderen van de gereformeerde belijdenis" begint met zeven dialogogedichten. Daarin wisselen kinderen met elkaar van gedachten.

Het valt wel op dat er de hele bundel door alleen meisjes aan het woord komen of genoemd worden, maar geen jongens. Zag Ledeboer in zijn tijd wel jonge meisjes tot bekering en geloof komen, maar geen jongens? We kunnen er alleen maar naar gissen. Er is nog iets wat opvalt, en dat is de blijde toon die de overhand heeft: er is een blijde tijding, want er is een nodiging om tot Jezus te gaan.

In het eerste gedicht "De blijde tijding" voeren Mietje, Roosje en Betje met elkaar een kort gesprek. Mietje spreekt Betje met vreugde aan, want Jezus heeft Betje 'verkoren', dus tot een kind van Hem gemaakt. Roosje voegt zich erbij en wenst 'meisje-lief' Betje ook geluk. Dan geeft Betje antwoord: 'Nu ik Jezus heb in 't hart, kan ik al het aardse missen'. In "Uitnoodiging om tot Jezus te

gaan" geeft Mietje samen met Roosje een 'lesje'. Het lesje is: 'Zoekt het bij uw' Zielevrind', bij Jezus; Hij zegt immers: 'komt tot mij, onder mijne heerschappij', want dan 'is het uwe ziele goed'. Roosje bevestigt dat en raadt aan: 'Laat ons zaam naar Jezus gaan, Hij verstoot ons zeker niet, Die op kinders nederziet'. Dan nemen ze 'zamen' het woord: 'Laat ons dan niet langer staan, maar te zaam naar Jezus gaan'. Betje blijkt meegeluisterd te hebben en valt dan instemmend in: 'Toen genade in 't harte viel, vond ik ruste voor mijn ziel'.

Welkom, welkom

In "De keuze" wordt Maria geïntroduceerd, die Betje aanspreekt en met vreugde vaststelt 'dat gij Jezus hebt verkoren'. Daar is Maria blij mee, want 'nooit zal u die keus berouwen, die op Jezus moogt vertrouwen'. Daarom roept ze haar een 'welkom, welkom, in de strijd' toe, want 't Hart moet Jezus zijn gewijd'. Daarop geeft Betje een bevestigend antwoord dat tegelijk een advies inhoudt: 'Laat alles varen, moogt g' alleen op Jezus staren'. In het vervolg op "De keuze" stelt Mietje dezelfde instemmende vraag aan Betje als zojuist Maria deed, en stelt dan vast: 'Hoe gelukkig zijt gij, kind'. Dan komt er voor het eerst een tegenstem, van Doortje, die merkt dat ze een vriendinnetje kwijtraakt: 'Wilt ge ons reeds zoo vroeg verlaten, wat zal u dat treuren baten?' Betje krijgt gelukkig bijval van Roosje, die we al eerder tegenkwamen, want zij zegt: 'k Wil wel met u mede reizen, zamen naar den Heiland gaan'. Doortje blijft echter bij haar keuze, want ze zegt onomwonden: 'k Heb geen lust u na te loopen, o, ik ben nog veel te jong, om mijn leven te verkoopen! (Weg was Doortje met een sprong)'.

In "De reize" is Betje alleen aan het woord, die kennelijk alle kinderen om haar heen aanspreekt en ze oproept: 'Laat ons zamen, lieve kind'ren! Reizen naar de hemelstad', want 'boven is de beste schat'. In de laatste strofe wordt echter met name Roosje aangesproken: 'Laat ons zamen 't paadje loopen, Roosje, naar de hemelstad. Hier is zonder geld te koop, zonder prijs de beste schat'. In "Vrage" komt Roosje aan het woord

► 'Laat ons zaam' naar Jezus loopen, en om niet zijn gave koopen; 't is genade en zaligheid, die de Heer zijn volk bereidt'.

die aan 'lieve Doortje' een vraag stelt; we hebben Doortje even leren kennen als het meisje dat niet wil meedoen met haar veel te vrome vriendinnetjes, maar hier komen we een andere of een veranderde Doortje tegen. Als Roosje namelijk aan haar vraagt of ze al heeft aangeklopt 'aan 't enge poortje, waardoor wij naar Jezus vliên', reageert Doortje tot onze verrassing heel anders dan we verwacht hadden. Ze blijkt zichzelf te hebben leren kennen 'vol van zonden en gebrek'. Daarop reageert Roosje met blijdschap: "k Mag u dan gelukkig noemen, boven duizend, lieve meid!", waarop Doortje antwoordt: 'O wat zal het boven wezen! 'k Zal er geen zonden doen, 'k heb er voor geen kwaad te vreezen; kom laat ons naar Jezus spoên'. En ten slotte zingen ze samen vol overgave: 'Laat ons zaam' naar Jezus lopen, en om niet zijn gave koopen; 't is genade en zaligheid, die de Heer zijn volk bereidt'.

In het zevende dialoog-gedicht 'Zamenspraak' komen we Roosje en Doortje samen tegen. Roosje opent met een vraag aan Doortje: 'Waarom wilt gij zalig wezen, lieve Doortje! Zeg het mij'. Doortje heeft direct het antwoord klaar: 'Omdat Jezus is verzezen, en zijn kinderen maakt vrij, van den vloek en hel en dood, en hen redt uit allen nood'. Roosje reageert weer door te jubelen: 'Boven is het altijd licht, van Gods vriend'lijk aangezigt', waarop Doortje invalt: 'Bij den Heer is 't altijd goed, daar is vrede voor 't gemoed'.

Wat verderop in de bundel is er nog een achtste dialoog-gedichtje onder de titel "Gevaren". Betje wijst op de vele gevaren die haar en de andere kinderen omringen: 'Wie kan en wil en zal bewaren, ons brengen in het Vaderland?' Daarop antwoordt Mietje: 'De Heer alleen en zijn genade, zijn vrije goedertierenheên'. Daarna vallen zij samen instemmend in: 'De Heere die voor ons bad en leed, en alles voor zijn kind'ren deed'. Vervolgens sluiten zij af met een treffende conclusie: 'Mag ik een kind van Jezus wezen, dan heb ik geen gevaar te vreezen'. ♦

► wordt vervolgd

De reiniging door Jezus

ds. P.D. den Haan, Rijssen

En terstond werd hij van zijn melaatsheid gereinigd.

Mattheüs 8:3b

Het machtswoord van Jezus heeft geklonken. Op hetzelfde ogenblik vindt er een groot wonder plaats. De melaatse wordt gereinigd. Wat de Heere Jezus wilde en wat Hij heeft gezegd, gebeurt daadwerkelijk. De melaatse wordt op hetzelfde moment door de Heere Jezus genezen van zijn ernstige ziekte. In de tekst lezen we het woord 'gereinigd'. Het woord gereinigd betekent letterlijk: 'schoongemaakt'. Het woord heeft het beeld in zich van een lichaam dat vuil is en gewassen wordt. In dit geval ziet het op de genezing van de melaatse. Deze genezing was zo volkomen dat er van het ene op het andere moment geen zweer of verkeerd plekje meer is te zien op het lichaam van de melaatse. Een onuitsprekelijk wonder dat iedereen kon zien.

De Heere Jezus wordt vanwege het aanraken van de melaatse niet onrein, maar de melaatse wordt rein. Wat moet dat voor de melaatse geweest zijn! In één ogenblik is hij van een ernstig zieke man veranderd in een gezonde man. Hij kreeg al zijn kracht terug en zag dat zijn hele lichaam schoon en zuiver was. Het was voor hem een onuitsprekelijk wonder. Hier had hij geen rekening mee gehouden toen hij de boodschap kreeg dat hij melaats was. Het was wel zijn hoop en verlangen geworden toen hij hoorde van de grote Profeet uit Nazareth. Dat bracht hem uiteindelijk aan de voeten van de Heere Jezus. Nu mag hij weer onder de mensen komen, wellicht weer terug naar zijn vrouw en kinderen.

Nu mag hij weer in de tempel komen om de Heere te dienen. Zijn nood is opgelost.

Met deze reiniging van de melaatse laat Christus zien dat Hij een Middelaar is Die niet alleen alles aanbrengt wat nodig is om met God verzoend te worden, maar dat Hij ook een Middelaar is Die de zondaar reinigt door Zijn bloed en Geest. Een Middelaar Die Zijn aangebrachte verzoening ook toepast in het hart van de zondaar.

Het beeld dat tot ons komt in het woord 'gereinigd' heeft ook een geestelijke betekenis. Wij zijn vies en vuil vanwege al onze zonden. We moeten gewassen worden, willen we weer in gemeenschap met God kunnen leven, zoals het was in het paradijs. In deze reiniging van de melaatse zien we nu hoe de Zaligmaker een zondaar wast en reinigt van al zijn zonden om hem zo gereed te maken voor de ontmoeting met God. In de weg die de melaatse ging vanaf het oordeel dat hij ontving tot aan de genezing hier op de weg naar Kapernaüm zien we hoe de Heere door Zijn Heilige Geest leidt tot Christus om van Hem alleen een volkomen verzoening te mogen ontvangen.

Vragen:

1. Welk beeld komt er naar voren in het woord 'gereinigd'?
2. Wat zegt de reiniging van de melaatse over het werk van Christus?
3. Kennen we het werk van de Heilige Geest in ons leven, zoals dat wordt uitgebeeld in de melaatse?

Jezus uit de kerk verdrongen

W. Fieret, Leerdam

Hoe is de situatie in de kerk voor de Reformatie? Van Lodenstein is daar duidelijk over. Hij schrijft dat de oude kerk 'dood' is.

In de dertiende, veertiende en vijftiende eeuw is de Heere Jezus uit de kerk verdrongen. Hoewel Zijn Naam genoemd wordt en veel kruisbeelden van Hem in de kerken te zien zijn, is Jezus onder hen niet. Er zijn zaligmakers gekomen naast de enige ware Zaligmaker. Aflaten, crucifixen, verering van Maria en heiligen zijn in Zijn plaats gekomen.

Een van de oorzaken voor het verdwijnen van de Heere Jezus uit de oude kerk is het pausschap. Zoals we de vorige keer lazen, had ook Luther grote bezwaren tegen die instelling. De regering van Jezus over Zijn kerk was vervangen door de heerschappij van de paus. Daarmee verbonden is de onbijbelse visie op de rechtvaardiging. Het pausdom leert dat mensen door goede werken voor God kunnen verschijnen. In navolging van de Bijbel stelt Van Lodenstein iets heel

anders: 'Daarentegen leren wij dat Jezus geheel in onze plaats komt en dat onze werken noch vóór, noch na de genade gedaan in onze rechtvaardigmaking geenszins plaats hebben'. Alleen in Christus zijn ze volmaakt, kunnen ze volmaakt zijn, aldus Van Lodenstein.¹

Daarnaast waren er allerlei voorschriften, tradities en instellingen zoals Vastenavond en Allerheiligen. Die instellingen hebben alleen te maken met de buitenkant. Ze leiden af van de Bijbel. Onderzoek van de Bijbel is van groot belang. Dat deden de mensen van Berea, 'die acht gaven op hetgeen van Paulus gesproken werd, en onderzochten of die dingen zo waren'.²

Rooms-katholieken als voorbeeld

In de achtste samenspraak van zijn omvangrijke werk "Beschouwinge van Zion" gaat Van Lodenstein uitvoerig in op de dwalingen van de Rooms-Katholieke Kerk. In die samenspraak, maar ook in preken en andere geschriften besteedt hij aandacht aan de levenspraktijk van veel gereformeerden. Die vindt hij vaak ronduit beschamend. In een van zijn preken zegt hij dat het pausdom meer waarde hecht aan de menselijke leer dan de gereformeerden aan de Goddelijke waarheid. De rooms-katholieken spannen zich in voor de handhaving en verbreiding van hun

leer. 'Ze gaan ons te boven in lust tot de waarheid'.³

De lauwheid van veel gereformeerden baart Van Lodenstein zorg. Hoewel het een grote zegen is dat de protestanten bevrijd zijn van de macht van het pausdom, is de onverschilligheid van zijn geloofsgenoten groot. In dat opzicht moeten ze een voorbeeld nemen aan hun vroegere tegenstanders. In een biddagpreek over Hosea 9:12: 'Wee hun, als Ik van hen zal geweken zijn', laat hij zich wel erg pessimistisch uit. Hij spreekt daarin over het gebrek aan liefde voor de waarheid. Als die liefde er niet meer is, heeft dat grote gevolgen, namelijk het wijken van de Heere. Dat is zichtbaar bij de rooms-katholieken. Maar hoe is het in dat opzicht met de mensen die bij hem in de kerk zitten? Niet veel beter, misschien nog wel erger, zo constateert Van Lodenstein: 'Evenzo is het met ons gereformeerde volk dat nog slechter is omdat wij dagelijks voor onze ogen zien hoe de papisten duizend keer meer doen voor de kerk en voor de bekering van de ongelovigen dan wij gereformeerden'.⁴

Lauwe geesteloosheid

Die lauwheid en geesteloosheid bij veel gereformeerden worden niet veroorzaakt door de Reformatie zelf. Daar is Van Lodenstein duidelijk over. Als dat gezegd zou worden, betekent dat dat het 'goede en grote werk van de reformatoren vernietigd zou zijn. O neen, die hebben wel [goed] en het hare gedaan'. Hij gaat nog wat verder: 'Ik wil ook niet zeggen dat de eerste Reformateurs geweest zouden zijn zonder Geest. Dat ook niet'.⁵ Waardoor wordt de opmerkelijke neergang van de Reformatie dan wel veroorzaakt? Op die vraag geeft hij antwoord in zijn bekende preek over Ezechiël 37. De volgende keer hopen we daar op in te gaan. ♦

► wordt vervolgd

► Een van de oorzaken van het verdwijnen van de Heere Jezus uit de oude kerk, is het pausschap.

- 1 Van Lodenstein, "Beschouwinge van Zion I"
- 2 Van Lodenstein, "De Heerlijkheid van een waar christelijk leven"
- 3 Van Lodenstein, "Zestien boet-Predicatiën over Jeremia 45"
- 4 Van Lodenstein, "Negen Predicatiën"
- 5 Van Lodenstein, "Negen Predicatiën"

Extreme gruweldaden

ds. A. Schot, Nunspeet

In De Saambinder schreef ds. M.L. Dekker twee artikelen vanuit zijn ervaringen in Israël gedurende de oorlog met Hamas. Vanwege het belang van de gebeurtenissen in het Midden-Oosten willen we vanuit het Deputaatschap voor Israël een serie achtergrondartikelen plaatsen om tot nadenken te stemmen.

Het is niet de bedoeling om ons op politiek gebied te begeven. De vraag is wel hoe we de oorlog tussen Israël en Hamas moeten duiden. Hoe staat het heden in relatie tot het verleden en de toekomst? Is dit een geestelijke strijd, of gaat de strijd slechts over een stukje territorium? En als het slechts om een stukje land gaat, waarom is er dan sprake van zulke wreedheden?

De huidige oorlog ontstond door een brute inval van Hamas in Israël. Er was al jarenlang sprake van dagelijkse schermutselingen tussen Hamas en Israël, maar wat op 7 oktober bij de grens van Gaza gebeurde, was een dieptepunt. De media berichtten dat mannen, vrouwen en kinderen werden gedood. Vrouwen werden verkracht. Baby's werden onthoofd. Israëlische burgers werden naar Gaza gedeporteerd, waaronder zelfs een overlevende van de Holocaust en gehandicapten. Hamas-schutters hebben kinderen 'geëxecuteerd' die met hun handen waren geboid, zo zei de Israëlische premier Netanyahu tijdens een toespraak. Hij vergeleek deze daden met die van de Islamitische Staat (IS). Een Franse verslaggever die werd toegelaten tot de plaats waar Israëlische deskundigen de lijken onderzoeken van de slachtoffers schreef: 'Volgens onderzoek werd een groot aantal slachtoffers levend verbrand. Van oude mannen

werden vingers en voeten afgehakt voordat ze werden gedood. Andere mensen zijn onthoofd met een bijl. Veel vrouwen werden naakt aangehouden, verkracht voordat ze werden afgeslacht. Er werd een zwangere vrouw ontdekt met een opengesneden buik en een eruit gescheurde foetus; mannen met inwendige organen die uit de maag steken'.

Onmenselijke misdaden

Zoals de geallieerden aan het einde van de Tweede Wereldoorlog de pers meenamen naar de concentratiekampen om de Holocaust te tonen, nodigde het Israëlische leger de pers uit om getuige te zijn van de onmenselijke misdaden in de kibboets Kfar Aza. Hier zijn tientallen burgers letterlijk afgeslacht. Bijna alle bewoners zijn gedood. Doorzeefd met kogels of afgeslacht met messen. Bij de vele slachtoffers ook een veertigtal baby's en jonge kinderen. Een kind dat nog probeerde te vluchten, werd in de rug geschoten. Anderen kwamen om in hun huis omdat handgranaten naar binnen werden gegooid. Eerder werden ook al meer dan honderd lichamen gevonden in de kibboets Be'eri, een zelfvoorzienende boerengemeenschap met duizend inwoners in de buurt van Gaza.

Vanwaar deze extreme gruweligheden van Hamas? Een van mijn ouderlingen wees erop dat in de

berichtgeving van de media rondom de oorlog in het Midden-Oosten dit belangrijke element wordt gemist. Er is wel partijvorming, waarbij de situatie in de Gazastrook bij velen ook pro-Palestijnse sympathie oproept. Maar wat staat er eigenlijk op het spel?

Paus Benedictus XVI haalde op 12 september 2006 in een gastcollege voor de universiteit van Regensburg een quote aan van een Byzantijnse keizer tegenover een islamitische gesprekspartner: 'Laat mij zien wat Mohammed voor nieuws heeft gebracht en je zult er slechts slechte en onmenselijke dingen vinden, zoals zijn gebod om het geloof dat hij predikte te verspreiden met het zwaard'.

We roepen in herinnering de geschiedenis van de kruistochten. Verschrikkelijke dingen zijn er gebeurd omdat men meende het geloof door middel van het zwaard te moeten verbreiden. Wie dit in ogenschouw neemt, kan niet ontkennen dat het hier toch gaat om een geestelijke strijd van de zijde van Hamas. Omdat men meent dit vanuit het geloof te mogen doen, zullen onderhandelingen niet veel oplossen. In de theologie van het zwaard is geen genade voor ongelovigen. Verkrachting wordt gezegd eigen schuld te zijn, omdat ongelovige vrouwen moslims in verleiding brengen. Om deze strijd te duiden, is het goed om oog te hebben voor de motieven die meespelen. Voor Israël ligt nog altijd een geestelijke belofte vanuit onder meer Romeinen 9-11. Deze strijd hoeft niet met militaire wapens gestreden te worden. ♦

► wordt vervolgd

Acht kenmerken van het Geesteswerk

J. van 't Hul, Lieren

Kan een mens ook weten of hij wedergeboren is of niet? Dat is nog een vraag die Ryle stelt in zijn boekje "De weg tot het heil". We pakken op bladzijde 50 de draad van het lezen weer op.

Opnieuw beklemtoont Ryle dat niet alle kinderen van God hetzelfde gevoelen, ook dat de kenmerken die zij vertonen niet bij allen altijd even duidelijk zijn. Maar dat het genadewerk in hun hart gradaties kent, staat voor hem vast: 'Eerst het kruid, daarna de aar, daarna het volle koren in de aar. Het is als met zuurdesem: de hele deegklomp wordt niet ineens doorzuurd. Het is als wanneer er een kindje ter wereld komt: eerst gevoelt het, dan beweegt en huilt het; het ziet en hoort en weet en denkt en heeft lief'. Al die dingen komen geleidelijk, maar niemand wacht op al die dingen voordat hij zeggen durft dat dat kind een levend mens is. Wat ook waar is: 'Als er geen vrucht is van de Geest, is er ook geen werk van de Geest'.

De kenmerken

Welke kenmerken van het nieuwe leven ziet Ryle? Zo iemand doet in elk geval de zonde niet meer. 'Een iegelijk die uit God geboren is, die doet de zonde niet'. Nee, Gods kind is nooit volmaakt, maar zo iemand zal niet meer gemakkelijk over de zonde spreken: ik deed een beetje verkeerd, een beetje ontucht, een beetje liegen en bedriegen. Zo nooit meer! Want iedere zonde is afschuwelijk voor God.

Als tweede kenmerk noemt Ryle 'het geloof in Christus'. 'Een iegelijk die gelooft dat Jezus is de Christus, die is uit God geboren'. Dat is geen vaag geloof, maar een zeker weten dat Christus alléén zijn Zaligmaker kan zijn. Eerst had Hij geen gedaante

noch heerlijkheid, maar nu draagt Hij de banier boven tienduizend. Die eerste twee kenmerken zijn voor Ryle de meest belangrijke van het werk van de Geest. Daarna noemt hij er nog zes. Het derde kenmerk is heiligheid. Een kind van God heeft er een behagen in om de wet tot zijn leefregel te maken, het is zijn spijs en drank om de wil van de Vader te doen. Het vierde kenmerk is de geestelijke gezindheid. Dan zoeken ze niet langer de dingen die op de aarde zijn, maar die boven zijn. De aarde is een plaats van pelgrimage, maar de hemel is hun thuis.

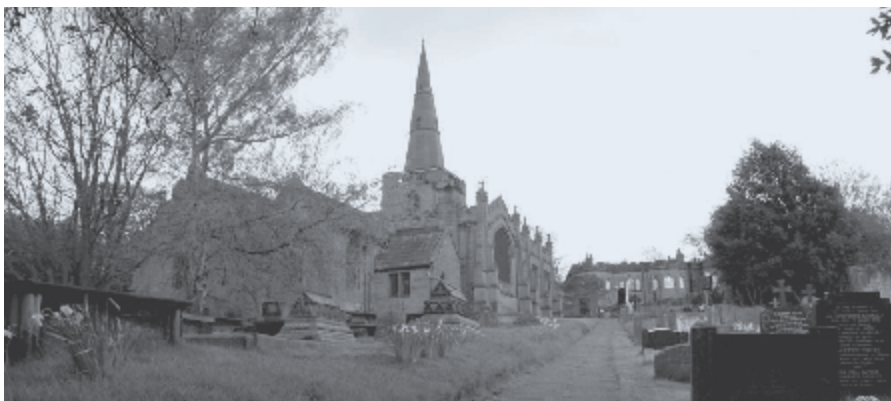
Het vijfde is de overwinning op de wereld. Hij is niet langer de dode vis die met de stroom meedrijft, maar baant zich een weg naar omhoog, ziende op Jezus. Zachtmoedigheid is het zesde kenmerk. Wie wedergeboren is, is met ootmoedigheid bekleed.

De nieuwe geboorte erkent ook grote vreugde in alle middelen der genade. Dat is het zevende wat Ryle noemt. Dan is Gods dag zijn dag. Dan is de Bijbel opeens een nieuw boek, vol van het Brood des levens. Liefde is het laatste kenmerk dat hij noemt. 'Die niet liefheeft, die heeft God niet gekend, want God is liefde'.

Een laatste appèl

Tot besluit doet Ryle nog eens een laatste appèl op ieders geweten. Is er iemand die denkt dat hij nog het ene nodige mist? 'Dan smee ik die mens zijn overtuigingen niet in de kiem te smoren. Ga niet weg als Kaïn, en leg de stem van het geweten niet het zwijgen op. Droom niet als Felix, dat u een geschiktere tijd zult krijgen. En is er iemand die grond heeft om te denken dat hij echt iets heeft gesmaakt van de noodzakelijke en zaligmakende veranderingen waarover we hebben nagedacht, dan draag ik die mens op om niet te dralen en niet óm te zien. (...) Ik smee hem om meer en meer te jagen naar de kennis van Christus'. ♦

Deze leesoefening in vier delen ging over het boekje "De weg tot het heil" van J.C. Ryle (uitg. Den Hertog, 2005).

▶ Ryle ligt begraven op het kerkhof in Childwall.

▶ slot

Bidden voor Israël en Ismaël

ds. W. Silfhout, Veenendaal

Niet alleen in Nederland, maar wereldwijd worden er betogingen gehouden om steun te betuigen aan de Palestijnen. De steun voor Hamas danst door onze straten, zegt Bart Jan Spruyt in het Nederlands Dagblad.

Een demonstratie pro Israël kan in het algemeen niet op veel sympathie meer rekenen. Gelukkig zijn er in christelijke kringen nog velen die Israël een warm hart toedragen. Christenen hebben ook een veel beter en sterker wapen en dat is het gebed. Tweehonderd mensen van allerlei kerken en organisaties waren donderdag 19 oktober naar Voorthuizen gekomen om samen te bidden voor vrede in Israël. Gelukkig is er in brede christelijke kring nog besef van de waarde en betekenis van het gebed, zoals tijdens die bijeenkomst werd gesteld: het sterkste wapen. Tijdens de bijeenkomst werd niet alleen gebeden voor Israël, maar ook voor Ismaël.

Bij de wijze van bidden en bij de verschillende aangedragen gebedspunten zouden best enige kante-

ningen kunnen worden geplaatst. Laten we het maar positief waarderen dat deze bijeenkomst, georganiseerd door de NEM (Near East Ministry), werd gehouden. Dat de teamleider Midden-Oosten van de NEM, ds. Laurens Geuze, van anderen hoort dat de NEM 'goed is in bidden', laten we maar voor zijn rekening. Paulus wist dat hij ook in het bidden zwak was, maar hij wist ook: 'En desgelijks komt ook de Geest onze zwakheden mede te hulp; want wij weten niet wat wij bidden zullen gelijk het behoort, maar de Geest Zelf bidt voor ons met onuitsprekelijke zuchtigen' (Rom. 8:26).

Israël

Het stelt ons wel voor de vraag hoe het met ons gebed is gesteld als het gaat over de oorlog in Israël. We weten dat er zeker tijdens de zondagse erediensten vaak gebeden wordt voor Israël, voor het werk onder de Joden, voor onze predikant in Nof haGalil en zijn kerkenraad, voor het werk in Oost-Europa, enzovoort. Matthew Henry wijst ook op de plicht van het persoonlijk gebed om de bekering van de Joden: 'Laat de afgebroken olijfboom ingeënt worden. En hoewel de

verharding voor een deel over Israël gekomen is, laat toch de volheid der heidenen ingaan en laat geheel Israël zalig worden. En laat hun Hem zien, Die zij doorstoken hebben, en dat zij zich tot de Heere bekeren, laat het deksel dat op hun hart ligt weggenomen worden'.

In het RD-verslag van de gebedsbijeenkomst las ik niet dat dit ook een van de door de verschillende organisaties aangedragen gebedspunten was. Hopelijk was dat zo. Dat moet immers de spits van het gebed zijn? Bidden om vrede in Israël, natuurlijk, maar ware vrede zal er nooit zijn buiten de Vredevorst. Dan is vrede hooguit afwezigheid van oorlog. Daarmee zeg ik niet dat er niet voor vrede moet worden gebeden. En ook of Israël op een Bijbels-humane wijze met de Palestijnen zal omgaan.

Ismaël

Als gebedspunt noemt Henry ook het gebed om de overtuiging en de bekering van de atheïsten, deïsten en ongelovigen. Eerder heeft hij al genoemd het gebed voor de kerken in het oosten die kreunen onder het juk van de tirannie van het mohammedanisme. Nu kon Henry niet op de hoogte zijn van de huidige omstandigheden in de wereld en van de radicale islam die jongeren ophitst tot een in hun ogen heilige oorlog van moslims tegen niet-moslims, de jihad. Als hij dat zou hebben geweten dan zou hij als gebedspunt zeker ook hebben genoemd het gebed voor de bekering van moslims.

Ook voor de Palestijnen en voor Hamas en voor Hezbollah? Ik denk het wel. Wat zou de inhoud van het gebed moeten zijn? Of de Heere hun ogen ervoor zou willen openen dat haat alleen maar leidt tot verwoesting van jezelf en van de ander. Haat biedt geen oplossing. Of zij de wapens zouden mogen neerleggen en Israël erkennen als een volk dat recht heeft op een eigen land. Meer: dat zij Israël zouden erkennen als een volk waaraan de Heere Zich in bijzondere zin verbonden heeft en dat dit ook voor hen tot zegen zou zijn. Maar als het heil van Israël en Ismaël weegt op ons hart, dan zullen we in de eerste plaats bidden om de bekering van Israëlieten en Ismaëlieten. ♦

► In Voorthuizen werd gebeden om vrede voor Israël en Ismaël.

Beeldend onderwijs ds. A. Moerkerken

uitg. Den Hertog; 224 blz.,
€ 19,90 (excl. verzendkosten).

De psalmist van de 45ste psalm vergelijkt zijn tong met de pen van een vaardige schrijver. De kanttekenaren zeggen hierbij onder meer dat zijn hart door het vuur des Heiligen Geestes is aangestoken. Dat blijkt ook uit de vaardigheid van zijn schrijven. Nu weten we allen dat onze geachte oud-rector en docent aan de Theologische School, ds. A. Moerkerken, dit nooit van zichzelf zal zeggen. Dat hoeft ook niet. Intussen weten we wel dat het uitleggen en verklaren van de Heilige Schrift wel de diepste begeerte van zijn hart is, temeer daar het preken door lichaamszwakte voor hem helaas niet meer mogelijk is. Van zijn hand verscheen een boek met 26 meditatie over de gelijkenissen. De auteur heeft er zijn studenten altijd met ernst op gewezen dat het uitleggen van gelijkenissen eenvoudig schijnt te zijn,

maar dat dit bepaald niet zo is. Het gaat er in de eerste plaats om om het beeld helder te krijgen, vervolgens om het scharnierpunt te vinden waar de hele exegetische draait. Niet alles kan en mag geestelijk overgebracht worden. De context is van groot belang en de grenzen van het trekken van lijnen naar de toepassing dienen zorgvuldig bewaakt te worden. Wie is toch tot deze dingen bekwaam? Hoe onmisbaar is het biddend onderzoek en het smeken om 's HEEREN Heilige Geest.

Dit boek bevat een heldere, eenvoudige uitleg en biedt beeldend onderwijs over de gelijkenissen. We bevelen het van harte aan, zowel voor ambtsdragers als voor gemeenteleden en zeker ook voor onze jongeren. Moge de HEERE er Zijn onmisbare zegen over willen schenken. Het boek is te bestellen bij diaken A.J. Bax (e-mail bax@kliksafe.nl of tel. 010-4519137). Alleen wanneer u via dit adres uw bestelling plaatst, gaat de opbrengst naar Inloop- en Bijbelhuis In de Gouwstraat.

ds. W.J. Karels, Hardinxveld-Giessendam

Vergeving! John Owen en zijn uitleg over Psalm 130 Jeroen Kriekaard

utg. De Banier; 117 blz., € 10,95.

Jaren geleden schreef de bekende Engelse prediker John Owen zijn boek "Bij U is vergeving". Daarin legt hij Psalm 130 uit. In dit boekje "Vergeving" vind je de inhoud daarvan terug, geschreven in een taal die met name voor onze jongeren begrijpelijk is. Al lezend merk je dat de auteur er zijn uiterste best voor heeft gedaan om de ernstige en liefdevolle boodschap van Owen zo nauwkeurig mogelijk over te brengen. En daarin is hij geslaagd. In veertien hoofdstukken worden we meegenomen naar de boodschap van Owen vanuit Psalm 130 en wordt de boodschap van het wonder van vergeving op een tere manier aan het hart gelegd. Daarin komt het pastorale van Owens oorspronkelijke werk helder naar voren. Denk aan de

manier waarop de Heere door Zijn Geest in het stuk van de ontdekking bekendmaakt met de noodzaak van vergeving. Maar ook hoe Hij daarin vanuit het Woord onderwijs wil geven. 'Er is geen mens die vergeving van zonden ontvangt, zónder het bloed van de Heere Jezus. Het is Zijn bloed dat de zonden afwast en de mens reinigt. In datzelfde bloed belooft de Heere dat er geen enkel ander middel meer nodig is'. In zijn verantwoording geeft de auteur aan dat het boekje het originele werk niet kan vervangen. Dat is ook de bedoeling niet. Het is bedoeld om je al lezend bekend te maken met het werk van Owen zelf. Dat merk je ook. Vaak staat het er: 'Owen zegt...'. En ook in de tekst zelf kom je regelmatig kaders tegen waarin wordt verwezen naar Owens oorspronkelijke werk. Elk hoofdstuk wordt afgesloten met enkele gespreksvragen. Dat maakt het boekje niet alleen geschikt voor persoonlijk gebruik, maar ook als leidraad voor (jeugd) verenigingen.

ds. R.A.M. Visser, Apeldoorn

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen

te Hardinxveld-Giessendam,
ds. S.W. Janse te Rijssen-Zuid;
te Oosterland,
ds. G. van Manen te Elspeet;
te Ouddorp,
ds. P.C. Vlot te Krabbendijke;
te Katwijk aan Zee,
ds. A. Schreuder te Beekbergen;
te Rilland-Bath;
ds. J. van Rijswijk te Oud-Beijerland.

Bedankt

voor Berkenwoude en Groningen,
ds. D.W. Tuinier te Kampen;
voor Klaaswaal en Nieuwdorp,
ds. G.W.S. Mulder te Ridderkerk;
voor Nieuwerkerk (Zld),
ds. H.J. Agteresch te Werkendam;
voor Zeist,
ds. S.W. Janse te Rijssen-Zuid.

JUBILEUM Geref. GEMEENTE WAARDE

Op 10 november is het 90 jaar geleden dat de gemeente van Waarde werd geïnstitueerd. Al die jaren heeft de Heere Zijn Woord laten verkondigen en

de sacramenten laten bedienen. In een herdenkingsdienst op 10 november zullen we hierbij stilstaan. Ds. L. van der Kuijl hoopt dan voor te gaan. De dienst begint om 19.30 uur in de Adullamkerk. U bent van harte welkom. De kerkenraad geeft een herdenkingsboek uit. Het boek, met 408 pagina's en veel verhalen en foto's, is te bestellen via het e-mailadres jubileumgergemwaarde@outlook.com. De prijs is € 49,- (excl. verzendkosten van € 6,95). Wilt u aangeven of u het boek op de herdenkingsavond afhaalt, of dat u wilt dat wij het verzenden?

[Kerkenraad Waarde](#)

VERGADERING CLASSIS RIDDERKERK 16 SEPTEMBER 2023

Ds. H.A. van Zetten opent de vergadering namens de roepende kerk Nieuw-Beijerland en overdenkt 1 Samuël 7 vers 1-12. Hij memoreert de volgende punten: ds. C. Sonneveld heeft afscheid genomen van Alblasserdam. B. Lodewijk (Alblasserdam) was 40 jaar ambtsdrager, P.K. Bakker (Nieuw-Beijerland) was 25 jaar ambtsdrager.

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE
TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Het moderamen bestaat uit: ds. M.H. Schot, preses; ds. H.A. van Zetten en ds. G.W.S. Mulder, assessoren; ouderling N.J. Teerds, scriba.

Bij de ingekomen stukken zit een brief van het moderamen van de Generale Synode, met als bijlage een notitie over kerkelijke eenheid. De vergadering is van mening dat het goed is hierover met elkaar in gesprek te gaan. De scriba zal op classicaal niveau een vergadering voor alle ambtsdragers organiseren.

Het Deputaatschap Kerkrecht stuurde de handreiking 'De roepende Kerk'. Het is zinvol om hieraan op classicaal niveau aandacht te besteden. Het moderamen stelt voor om deze handreiking te leggen naast de huidige werkwijze. Daaruit zal een voorstel worden gedaan aan de classis. Een kleine commissie zal dit voorbereiden en in de januarivergadering met een voorstel komen.

Het lijkt niet altijd soepel te lopen met de regeling van de weeksluitingen in Nebo. De scriba wordt verzocht dit met Nebo te regelen. Aan de predikanten binnen en buiten onze classis wordt medewerking gevraagd. Over het inloophuis ZuidRijk in Rotterdam wordt de komende maanden overleg gevoerd met de classis Rotterdam.

Begin dit jaar was een brief aan het college van bestuur Driestar-Wartburg verzonden inzake het voorgenomen besluit rondom kledingregels en de Herziene Statenvertaling (HSV). In september heeft de classis een brief ontvangen van bestuur Driestar-Wartburg, verzonden aan ouders en kerkenraden, ten aanzien van het besluit over het gebruik van de HSV. Meerdere kerkenraden hadden gevraagd om dit punt op de agenda te zetten. In de bespreking die volgt, wordt diepe teleurstelling uitgesproken over het gevoerde beleid en de verhouding tot onze gemeenten. De bespreking leidt

► Gereformeerde Gemeente Waarde

tot de afspraak dat er een brief wordt geschreven waarin die teleurstelling wordt verwoord en waarin een gesprek wordt aangevraagd met het College van Bestuur en de Raad van Toezicht. De aanpalende classes worden over de actie geïnformeerd.

Vanuit de vergadering wordt aangegeven dat er gewerkt wordt aan wijzigingen in de Statenvertaling, maar het duurt wel erg lang. Vanuit de classis zal aan de Commissie Statenvertaling gevraagd worden of het mogelijk is dit proces te bespoedigen, want dat is hard nodig.

De bestuurder van De Vluchtheuvel, mevr. M. Ruitenbergh, licht het Jaarbericht 2022 toe. De aanvragen zijn behoorlijk gestegen en de vragen zijn ingewikkelder geworden. Ze vraagt aandacht voor de relatie met de plaatselijke gemeenten. Er zijn soms goede afspraken te maken met burgerlijke gemeenten, waardoor de kosten voor de cliënt en de kerkelijke gemeenten minder worden.

M.J. de Vries geeft een toelichting op de stukken van de Classicale Evangelisatiecommissie. Er is stille verwondering over hoe het mag gaan. Het zoeken naar vrijwilligers verloopt nog steeds moeizaam. Hij vraagt hiervoor aandacht. De vergadering gaat akkoord met de herbenoeming van R. Zwemer als coördinator van inloophuis 'In de Gouwstraat' voor een periode van drie jaar.

Ouderling A.J. Herweijer eindigt de vergadering. Vervolgens dankt de preses de aanwezigen en sluit de vergadering.

N.J. Teerds, scriba

VERSLAG BEVESTIGING EN INTREDE KAND. EVERS

Op woensdagmiddag 27 september leidde ds. B. Labee de dienst waarin kandidaat J.M. Evers in Vlaardingen bevestigd werd. De tekst was 1 Korinthe 3:7-8a. Het thema was: 'De dienaar van Christus'.

In de eerste gedachte sprak ds. Labee over: 'Wat u niet van uw dienaar moet denken'. De prediking van Paulus werd rijk gezegend in Korinthe. Er was veel volk in deze stad. Na zijn vertrek ontstaat een domineesgeloof: ik ben van Paulus, ik van Apollos en ik van Cefas. Het gaat echter niet om de dienaar, want God is het Die de wasdom geeft. Gemeente, u moet uw dienaar volbidden. De Heere zorgt voor de oogst. Hij geeft kennis en opwas in de genade. Mag daar verlangen naar zijn? De tweede gedachte was: 'Wat u wel van zijn Zender moet weten'. Want in vers 7b staat: '... maar God'. Dat vormt een tegenstelling die het hele Evangelie inhoudt. God zocht de mens op. Kom dan trouw op onder de Woordbediening. Er staat: 'natgemaakt en geplant', dat is voltooide tijd. Het wijst op aflopende handelingen. 'Maar God, Die de wasdom geeft', dat is een doorgaande handeling. Dat geeft afzien van de mens en een opzien naar God. U zit hier niet vrijblijvend. Uw dienaar zal Jezus prediken, de weg tot het Vaderhart verklaren. Ontvang hem als een dienstknecht van Christus.

Na het lezen van het bevestigingsformulier en het uitspreken van het: 'Ja ik, van ganser harte' vond de handoplegging plaats door ds. Labee, ds. H. van der Heiden, ds. G. Clements, ds.

D. de Wit, ds. W. Harinck en ouderling A.W. van Gilst. De gemeente zong ds. Evers Psalm 84:3 toe. Daarna sprak de bevestiger ds. Evers en zijn naaste familieleden hartelijk toe.

's Avonds deed ds. Evers intrede met de woorden uit 2 Korinthe 4:5-7. Het thema voor de preek was: 'De bediening van het Nieuwe Testament'. De gedachten waren: haar Voorwerp (vers 5), haar heerlijkheid (vers 6) en haar doel (vers 7).

De bediening van het Nieuwe Testament staat tegenover de bediening van de wet. De dienaar is niet zelf het voorwerp, het gebed bewaart voor dit kwaad óp en onder de kansel, want de zondaar wordt zalig door het borgwerk van Christus, de Gezalfde. Hij is van eeuwigheid verordineerd tot Profeet, Priester en Koning. Jezus is Zaligmaker en Heere.

Het Evangelie is bedekt (vers 4). Het beeld Gods, bestaande in kennis, gerechtigheid en heiligheid, hebben we verloren. Christus is de enige weg terug naar de Vader. Heeft het licht van het Evangelie al in onze harten geschinen? Dat openbaart de kennis van de heerlijkheid Gods. Dan treft de pijl, afgeschoten door de Koning op het witte paard, doel. Zulken krijgen kennis van zonde en schuld. Een kind van God dat verachtend is in de genade, mag weer eens horen van de kansel wat hem uit de put van wanhoop tilt. Tegenover Zijn heerlijkheid staat de zwakheid van degenen die het Evangelie prediken. De vrucht hangt echter niet af van de prediker. Door Gods Geest zal de bediening vrucht dragen. Na de preek sprak de dominee een persoonlijk dankwoord uit. Hij werd toegesproken door de consulent ds. H. van der Heiden, curator ds. A. Schreuder, student J. Janse namens de studenten van de Theologische School, ds. C.J. Droger namens de plaatselijke kerken, wethouder A. Proos namens de burgerlijke gemeente en ouderling A.W. van Gilst namens de kerkeraad en de gemeente. Tot slot zong de gemeente hem toe uit Psalm 20:1 en 3.

Kerkenraad Vlaardingen

WIJZIGING KERKELIJK JAARBOEK

Blz. 133: Het nieuwe adres van koster P. Havenaar is met ingang van heden: Dorpsstraat 67, 2731 AL Benthuizen.

De goede Herder kan toelaten dat satan de wolven wegsteelt, maar geen schapen, want de Heere, en niemand anders, kent degenen die Zijne zijn.

- W. HUNTINGTON -

Zware tijden

En weet dit, dat in de laatste dagen ontstaan zullen zware tijden.

2 Timotheüs 3:1

Paulus zegt dat in de laatste dagen ieder zichzelf in het middelpunt stelt, met als gevolg het haten van de ander. Zo worden de mensen lasteraars, die God en mensen onteren en smaden. De natuurlijke banden van de liefde worden verbroken. Alles wordt als recht geëist van overheid en volk. De overheid gaat er in het socialisme in voor om deze aandrift te sterken, om van het communisme te zwijgen.

Het menselijke schudden ze uit om te gaan vertonen het beeld van de duivel, onder wiens volstrekte macht zij staan. Hoe bestialer, hoe meer duivels. Ze worden willoos en stuurloos, zonder zelfbeheersing, zodat zij hun denken en begeren niet meer kunnen noch willen regeren. Aan alle

zonden en lusten zijn zij ten slaaf zijn geworden. In de laatste dagen gaat het met de mensen als met een getemd dier dat weer in het wild rondloopt. De mensen zullen zich geheel aan de duivel overgeven, zichzelf uitleven als beesten, losgemaakt van Gods wet en overlevering. Ze worden duivels en stellen hun kennen en kunnen in dienst van hun dierlijke driften. Daarom zal er sprake zijn van tijden zó bang als nooit te voren.

De Schrift leert ons dat in de Kerk des Heeren de zonde scheiding maakt tussen God en mens in zeer bijzondere zin. Wanneer de Geest wordt bedroefd, trekt Deze Zich terug en Zijn werkingen worden spaarzaamelijk ondervonden.

De Kerk is zeer wereldgelijkvormig geworden, tot in haar bevindelijkheid toe. Geen wonder dat de Geest twist met de Kerk. Het oordeel in dit oordeel is dat deze twist maar al te weinig wordt verstaan. Wanneer nu

DS. I. KIEVIT
(1887-1954)

de bijzondere genade in zijn bediening zich meer terugtrekt (grauwheid is verspreid over de Kerk), dan gaat daarmee steeds gepaard een vermindering van de werking des Geestes in Zijn algemene genade. Zo ontmoet de verharding van de mens in de zonde het Goddelijk oordeel van de verstikking. Daarom is het zaak al deze verschijnselen van onze dagen Schriftuurlijk te benaderen en te belichten, mocht het zijn tot stuiting en genezing, onder de zegen des Heeren.

Berichten

ONDERNEMERSAVOND CLASSIS DORDRECHT

Stichting Evangelisatie Vrienden Classis Dordrecht belegt op donderdag 16 november (19.30 uur) een ondernemersbijeenkomst over het thema 'Personeel: vinden, binden en boeien'. Locatie: Van Wijk Logistics, Expeditiestraat 14, Giessen. Ondernemers uit de classis Dordrecht zijn welkom. Graag aanmelden via www.evcdordt.nl

ORGEL- EN SAMENZANGDAG VOGG

Op zaterdag 4 november wordt de jaarlijkse orgel- en samenzangdag van de VOGG gehouden, ditmaal in

de Grote Kerk te Wijk bij Duurstede. Onze gastheren zijn Pim Schipper en Sander Booi, organisten van deze kerk. Het Vocaal Theologen Ensemble o.l.v. Hanna Rijken verleent medewerking. Toegang is gratis. Het ochtendprogramma begint om 10.30 uur, het middagprogramma om 14.00 uur. Iedereen die van muziek en zingen houdt: welkom.

VERKOPINGEN

Aalburg - Op zaterdag 11 november (9.30-13.30 uur) houdt de vrouwenvereniging te Aalburg een verkoping t.b.v. zending en evangelisatie. Locatie: Polstraat 6, Wijk en Aalburg.

Goudswaard - Vrouwenvereniging Eben-Haëzer te Goudswaard belegt op zaterdag 11 november (10.00-14.00 uur) een verkoping in de kerk aan de Molendijk 84; opbrengst voor zending en evangelisatie.

Hilversum - Op vrijdag 10 november (16.30-21.30 uur) houdt de vrouwenvereniging te Hilversum een verkoping t.b.v. zending en kerk. Locatie: Fred. van Eedenlaan 15. Mee-eten of meer informatie? tel. 06-83981366.

Middelburg - Op woensdag 8 november (14.00-17.00 uur) houdt vrouwenvereniging Persis te Middelburg-Centrum de jaarlijkse verkoping. Locatie: W. Teellinckstraat 3.

Stolwijk - Op zaterdag 11 november (10.00-14.00 uur) organiseert de vrouwenvereniging van Stolwijk een verkoping t.b.v. zending en evangelisatie. Locatie: Tentweg 14, Stolwijk.

MUZIEKAGENDA

Aadorp - Aakerk, Albardastr. 14, vr. 3 nov., 19.30 uur, psalmzangavond m.m.v. duo Hoekman, collecte voor aankoop kerkgebouw door de Geref. Gemeente te Wierden.

Alblasserdam - Eben Haëzerkerk, Plantageweg 172, zat. 4 nov., 19.30 uur, zangavond in het kader van Week van het leven; leiding: ds. C. Sonneveld, sprekers: Maaïke Rosendal-Sonneveld (stichting Joseba) en Diederik van Dijk (SGP), m.m.v. bovenstemgroep Hardinxveld-Giessendam, Bart Kruihof,

orgel; collecte voor Joseba (hulp aan het ongeboren kind).

Den Haag - Luth. Kerk, zat. 11 nov., 19.30 uur, samenzangavond in het kader van Week van het leven; Kees van der Staaïj spreekt over 'Kostbaar en van God gegeven', Diederik van Dijk spreekt over 'De boodschap van het leven blijven zaaien', leiding: Hendrik-Jan Colijn, Huig van der Knijff, orgel; collecte voor de NPV, toegang vrij; parkeertip: Q Park Lutherse Burgwal.

Gouda - Janskerk, zat. 4 nov., 19.00 uur, Israël-psalmzangavond door deputaatschap Israël m.m.v. ds. A. Schot, Chris Stoffer en Laurens van der Tang; Pieter Heykoop, orgel; collecte t.b.v. noodhulp Israël (toegang vrij), avond is ook online te volgen: www.dep-israel.nl

Gouda - Kerk Geref. Gemeente, Nieuwe Gouwe Oostzijde, zat. 11 nov., 20.00 uur, Iddo van der Giessen en Joram van Ketel, orgel, trombone, samenzang.

Lunteren - Kerk Herst. Herv. Gem., zat. 11 nov., 19.00 uur, psalmzangavond t.b.v. Mbuma-stichting; spreker ds. J.B. Huisman, uit het werkveld Anneke Snoek, Pieter Heykoop, orgel (collecte voor aanbouw ziekenhuis).

Moerkapelle - Kerk Geref. Gemeente, zat. 11 nov., 19.30 uur, Dirk Jan Versluis, orgel, Gerrieke Verheij, blokfluit en cello; Bach-avond met samenzang.

Puttershoek - Kerk Geref. Gemeente, zat. 11 nov., 19.30 uur, samenzangavond t.b.v. St. Ontmoeting, m.m.v. ds. M. Messemaker, Ewoud Monster, orgel.

Kerkdiensten

ZONDAG 5 NOVEMBER 2023

Aagtekerke 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Aalburg** 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; **Aalst** 14.30 uur ds. C. Hogchem; **Alblasserdam** 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Alphen aan den Rijn** 10.00 en 16.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Apeldoorn** 10.00 en 16.00 uur ds. A.B. van der Heiden; **Arnhem** 10.00 uur ds. R.A.M. Visser en 17.00 uur ds. R. Kattenberg; **Barendrecht** 16.00 uur ds. W. Silfhout; **Barneveld-Zuid** 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; **Beekbergen** 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; **Benthuizen** 9.30 uur ds. H. van der Heiden en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Berkenwoude** 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. W. Silfhout; **Bodegraven** 10.00 en 16.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil; **Borssele** 9.30 uur ds. L. van der Kuijl; **Boskoop** 9.30 en 16.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Brakel** 18.30 uur ds. G. Pater; **Burgh-Haamstede** 10.00 en 18.30 uur ds. M. Karens; **Capelle aan den IJssel-Middelwatering** 16.30 uur ds. B. Labee; **Capelle aan den IJssel-West** 18.30 uur ds. B. Labee; **De Valk-Wekerom** 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; **Den Haag-Scheveningen** 18.30 uur ds. P. Mulder; **Dinteloord** 18.30 uur ds. G.J. van Aalst; **Dirksland** 10.00 en 18.00

uur ds. K. Boeder; **Dordrecht** 10.00 en 16.45 uur (H.D.) ds. W.A. Zondag; **Ede** 9.30 en 16.00 uur ds. J.B. Huisman; **Eindhoven** 15.00 uur ds. C. Sonneveld; **Elspeet** 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; **Enschede** 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Enter** 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; **Ermelo** 14.30 uur ds. J. Beens; **Genemuiden** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Verschuure; **Goes** 9.30 uur stud. J.C. Kriekaart; **Gorinchem** 15.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Gouda** 9.30 en 16.30 uur ds. H. Brons; **Goudswaard** 18.30 uur stud. W. de Jong; **'s-Gravenpolder** 9.30 en 18.00 uur ds. J. Schipper; **'s-Gravensande** 19.15 uur ds. W.A. Zondag; **Hardinxveld-Giessendam** 9.30 uur ds. G.J. van Aalst en 17.30 uur ds. J.M. Evers; **Hendrik-Ido-Ambacht** 10.00 en 16.30 uur ds. M.H. Schot; **Hoogeveen** 19.00 uur ds. A. Verschuure; **Houten** 18.30 uur ds. W. Harinck; **Kampen** 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. D.W. Tuinier; **Kamperland** 16.00 uur ds. C.J. Meeuse; **Kapelle-Biezeling** 10.00 en 16.30 uur ds. J. IJsselstein; **Katwijk aan Zee** 18.00 uur ds. E. Bakker; **Kesteren** 12.30 en 18.30 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 9.30 en 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Kootwijkerbroek** (locatie: Verlengde Parallelweg te Barneveld) 10.00 en

19.00 uur ds. G. Beens; **Kortgene** 15.00 uur ds. A.E. Brijder; **Krabbendijke** 9.30 en 18.00 uur ds. P.C. Vlot; **Krimpen aan den IJssel** 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Kruiningen** 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; **Leerdam** 10.00 en 18.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Leiderdorp** 10.00 en 16.00 uur ds. P. Mulder; **Lelystad** 19.00 uur ds. J.B. Huisman; **Lisse** 10.00 en 15.30 uur ds. E. Bakker; **Meeuwen** 15.30 uur ds. M. Joosse; **Meliskerke** 9.30 uur ds. A.E. Brijder en 14.30 uur ds. M. Karens; **Melissant** 10.00 uur ds. J.J. Tanis en 15.00 uur ds. M. Blok; **Middelburg-Centrum** 18.30 uur stud. J. Kroon; **Middelburg-Zuid** 9.30 en 16.00 uur ds. M. Boersma; **Middelharnis** 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Mijdrecht** 15.15 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Moerkapelle** 9.30 en 18.30 uur ds. G. Clements; **Naaldwijk** 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Nieuwdorp** (locatie: Coudorp 41) 9.30 en 18.30 uur ds. C.J. Meeuse en 14.00 uur stud. J.C. Kriekaart; **Nieuwerkerk** 14.00 uur ds. G.J. Baan; **Nijkerk** 9.30 en 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Nisse** 14.30 uur ds. L. van der Kuijl; **Nunspeet** 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. A. Schot; **Oosterend (Texel)** 10.00 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; **Oosterland**

10.00 en 14.30 uur stud. R.T. Michielse; **Oostkapelle** 18.30 uur stud. J.C. Kriekaart; **Oostvoorne** 14.30 uur ds. J.M. Evers; **Opheusden** 9.30 (H.D.) en 16.00 uur ds. G. Pater; **Oud-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Ouddorp** 9.30 en 15.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Oude-Tonge** 15.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Oudemirdum** 19.00 uur ds. A. Schot; **Poederloijen** 9.30 en 18.30 uur ds. C. Sonneveld; **Poortugaal** 9.30 en 15.00 uur stud. W. de Jong; **Poortvliet** 18.30 uur ds. J.J. Tanis; **Puttershoek** 14.15 uur ds. M.H. Schot; **Rhenen** 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; **Ridderkerk** 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Ridderkerk-Slikkerveer** 19.15 uur ds. J. IJsselstein; **Rijssen-Noord** 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. A.T. Huijser; **Rijssen-West** 9.30 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; **Rilland-Bath** 9.30 uur ds. C. Harinck, 14.00 uur ds. C. van Ruitenburg en 18.00 uur stud. J. Janse; **Rotterdam-Alexanderpolder** 10.00 uur ds. M. Joosse en 18.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Rotterdam-Centrum** 9.30 uur ds. J.M. Evers en 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Rotterdam-IJsselmonde** 9.30 en 17.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Rotterdam-Zuidwijk** 10.00 uur ds. W. Harinck en 16.30 uur ds. G.J. Baan; **Scherpenisse** 14.30 uur ds. K. Boeder; **Scherpenzeel** 10.00 en 18.30 uur ds. J. Beens; **Sint Annaland** 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; **Sint Philipsland** 18.30 uur stud. R.T. Michielse; **Sliedrecht** 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. W.J. Karels; **Soest** 15.00 uur ds. A.A. Brugge; **Spijkernisse** 10.00 en 18.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Sprang-Capelle** 18.00 uur ds. M. Joosse; **Stolwijk** 15.00 uur ds. H. Brons; **Terneuzen** 18.00 uur ds. A.E. Brijder; **Terwolde-De Vecht** 14.30 uur ds. P.D. den Haan; **Tholen** 10.00 en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Tricht-Geldermalsen** 10.00 en 18.30 uur ds. A.A. Brugge; **Uddel** 10.00 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Urk** 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; **Utrecht** 10.00 uur ds. G.J. Baan en 16.00 uur ds. W. Harinck; **Veenendaal** 9.30 uur (H.D.) ds. B. Labee en 16.30 uur ds. H. van der Heiden; **Vlissingen** 9.30 en 15.00 uur stud. J. Janse; **Waardenburg** 10.00 en 18.30 uur ds. W. Mouw; **Wageningen** 15.30 uur ds. W. Visscher; **Werkendam** 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Westkapelle** 9.30 en 14.00 uur stud. J. Kroon en 18.30 uur ds. C. Harinck; **Wierden** 15.00 uur ds. S.W. Janse; **Woerden** 19.00 uur ds.

G.J. Baan; **Wolphaartsdijk** 14.00 uur ds. A.P. Baaijens; **Yerseke** 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; **Zeist** 10.00 en 19.00 uur ds. W. Visscher; **Zoetermeer** 10.00 en 18.30 uur ds. J.B. Zippro; **Zwijndrecht** 9.30 en 16.00 uur ds. J.W. Verweij; **Zwolle** 15.00 uur ds. G. van Manen.

DINSDAG 7 NOVEMBER 2023

Oud-Beijerland 19.30 uur (voor de GBS) ds. A. Verschuure.

WOENSDAG 8 NOVEMBER 2023 DANKDAG

Aalst 14.30 en 19.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Alphen aan den Rijn** 14.30 uur ds. M.G. van Middendorp en 19.30 uur stud. J.C. Kriekaart; **Amsterdam** 14.30 uur ds. A.B. van der Heiden en 19.30 uur stud. J. Janse; **Dirksland** 10.00 en 19.00 uur ds. K. Boeder; **'s-Gravensande** 15.00 en 19.30 uur ds. M. Joosse; **Herkingen** 14.30 en 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; **Meeuwen** 9.30 en 14.30 uur ds. E. Bakker; **Melissant** 14.30 en 19.00 uur ds. J.W. Verweij; **Middelharnis** 9.30, 14.30 en 19.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Mijdrecht** 14.00 en 19.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Nieuwe-Tonge** 14.30 uur ds. K. Boeder en 19.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Ooltgensplaat** 14.30 en 19.00 uur ds. A. Verschuure; **Oosterend (Texel)** 10.00 en 16.00 uur ds. A.J. de Waard; **Oostvoorne** 15.00 en 19.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Ouddorp** 14.30 en 19.00 uur ds. G. Pater; **Oude-Tonge** 14.30 en 19.00 uur ds. M. Karens; **Oudemirdum** 14.00 en 19.00 uur ds. D.W. Tuinier; **Spijkernisse** 15.00 en 19.30 uur ds. J.B. Huisman; **Wageningen** 14.30 en 19.30 uur ds. H. van der Heiden.

WOENSDAG 8 NOVEMBER 2023

Benthuizen 19.30 uur ds. A. Schot; **Brakel** 14.30 en 19.00 uur ds. C. Hogchem; **Hoofddorp** 19.45 uur ds. B.J. van Boven; **Marknesse** 19.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Nisse** 9.30 uur ds. J. van Laar; **Poortugaal** 19.30 uur ds. H.A. van Zetten; **Rijssen-Zuid** 19.30 uur ds. S.W. Janse; **Rilland-Bath** 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; **Soest** 19.30 uur ds. W.A. Zondag;

DONDERDAG 9 NOVEMBER 2023

Alblasserdam 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Dinteloord** 10.00 uur (Dankdag) ds. G. Pater en 19.00 uur (Dankdag) ds. C. van Ruitenburg; **Kootwijkerbroek**

14.00 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; **Middelburg-Zuid** 13.30 uur (huw.bev.) ds. M. Boersma; **Naaldwijk** 19.45 uur ds. G.J. Baan; **Poortvliet** 19.30 uur ds. W.J. Karels; **Puttershoek** 19.30 uur ds. M. Karens; **Sprang-Capelle** 19.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Westzaan** 19.30 uur ds. G. van Manen.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 5 NOVEMBER 2023

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M. Vos; **Breda** (Vriesdongen 1) 10.30 uur; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 uur ds. A.P. Baaijens en 16.30 uur evang. A. van Setten; **Rotterdam** (Gouwstraat 36b) 14.00 uur evang. M. Rozema; **Scheveningen** (Keizerstraat 177) 14.30 uur evang. M. van Velden; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 10.30 (Bijbeluur) en 16.00 evang. H.J. van den Boogaart.

Wat is het grote werk dat een mens in deze wereld te doen heeft? Hij moet zich verzekeren van een zaligmakend deel aan Christus Jezus.

- W. GUTHRIE -

Advertenties

TIEL - Grote of St. Maartenskerk
Zaterdag 4 november 2023
PSALMZANGAVOND

Aanvang: 19.30 uur
 Leiding: Ds. G. Pater
 Orgel: A.J. van Lieburg en J. Pater
 Toegang: vrij, collecte t.b.v. project
 Gomarus voor Roemenië

Psalmzangavond Gouda
Thema: Maarten Luther
D.V. vrijdag 10 november 2023

Meditatie: ds. J.A. Weststrate
 Vertelling over Maarten Luther
 door dhr. N. Verdouw
 Organist: Martin Weststrate
 In kerk GGiN Gouda-Gerbrandyweg
 Aanvang 19.30 uur
 T.b.v. Stichting Adullam en De Schutse

Nette meisjeskleding
www.violantefashion.nl
 Nu ook voor al uw party's

Magnesium Complex van NeoLife
 voor: een goede nachtrust - normale
 functies van spieren en zenuwstelsel -
 vermindering van vermoeidheid.
GEEN MAGNESIUM = GEEN ENERGIE
 Nov-aanb. | Kommie 06-34826766
 www.naturalhealthproducts.nl

Fides

praktijk voor hulpverlening en diagnostiek

**Een vertrouwd adres voor hulp
 aan kinderen, jongeren en volwas-
 senen vanuit een Bijbelse visie.**

Wij bieden o.a. hulp bij:

- Opvoedingsvragen
- Relatie- of werkproblemen
- Sombereheid, angst, piekeren
- Psychische klachten
- Gezinsproblemen
- Identiteits- en andere vragen

U kunt bij ons ook terecht voor
 psychologisch onderzoek,
 indicatieaanvragen en onderzoek,
 begeleiding en training van mensen
 met een verstandelijke beperking.

Bel voor informatie of aanmelding
 Tel. 0342 - 41 99 77
 Van Breugelplantsoen 1
 3771 VM Barneveld
 www.fideshulpverlening.nl

De nieuwste collectie PVC vloeren thuis
 bekijken? Bel ons voor een afspraak.
 06-19557166 | Info@devloerenkoning.nl

De Boekenhoeve onbetwist
 Uw aanbiedingspecialist
 Ga naar: www.deboekenhoeve.nl

Reformatorische Psychologenpraktijk
Nederland biedt identiteit bewuste
behandeling en begeleiding aan volwassenen,
jongeren en kinderen met psychosociale en
psychologische vragen en problemen.

Tevens voor mediation en zakelijke advisering.
 Drs. J.C. de Jonge en mw. drs. M.J. de Jonge - Brouwer.

44 R I-straat 2, 4051 AR Ochten
 0344 - 667042 of info@rpnederland.nl

www.rpnederland.nl

Uw woning in Veenendaal verkopen?
Bel dan met Wessel Berkhout!

Wij informeren u graag over onze
 onderscheidende en enthousiaste
 werkwijze en verstrekken u graag een
 aantrekkelijke offerte.

0318-628412
www.burglandmakelaars.nl
info@burglandveenendaal.nl

Speciaal voor jullie...
Psalmen zingen met onze
gehandicapte vriend(en)(innen)
D.V. zaterdag 18 november
Ridderkerk Bethelkerk - Ger. Gem.
 Aanvang: 14.00 u. / Inloop vanaf 13.15 u.
Leiding: ds. C. van Krimpen
Organist: Pieter Heykoop
 Na afloop koffie, thee en frisdrank
 Iedereen (ook fam. en belangstellenden)
 Hartelijk Welkom. Toegang vrij!

Begrafenisverzorging M. van Hees
 078-6762273

Persoonlijke begeleiding en aandacht staan bij
 ons centraal.

Altijd en overal te ontbieden.

Vanuit christelijke
 overtuiging verzorgen wij alleen begrafenissen.

Hoeksche Waard en omgeving
vanheesbegrafenisverzorging@gmail.com
www.begrafenis-hoeksewaard.nl

Familystream

De grootste
reformatorische
muziek- en
luisterboekcollectie

Luister nu gratis 1 maand mee!

Ontdek hoe het werkt op
www.familystream.nl

rd actueel·LIVE

Israël: Krachtig en Kwetsbaar

Een rondetafelgesprek met o.a. Bart Wallet, Sara van Oordt,
 Yanki Jacobs, Lourens Geuze en Albert Groothedde

Datum
 donderdagavond
 2 november

Tijd
 Aanvang 19.30 uur

rd
 reformatorisch
 dagblad

Kijk de avond mee of terug op rd.nl/actueel-live

Rouw, eenzaam, beperking, eenverdiener of armoede? Stichting kleinsteun.nl
06-34180256. Tevens gezocht: **(jonge) maatjes, gastadressen en donateurs!**

OPTIDEE/KARENS

WAT IS OPTIDEE: *

Beddengoed met de speciale optivezel.

* Hoofdkussens en zijslaapkussens met een aparte navulling zodat u hem helemaal kunt aanpassen naar uw smaak.

* Neksteunkussens ideaal voor mensen met nekklachten.

* Altijd een droog kussen, vormbaar en flexibel, anti-allergeen.

Kijk voor alles van Optidee op:

www.optidee.nl/ineke-karens

06-23910396 of 06-30673751

Samenzangavond

Den Haag

Evangelisch Lutherse Kerk

Zaterdag 11 november 2023

Thema & Samenzangavond

'Week van het Leven'

Kees van der Staaij (SGP)

Diederik van Dijk (SGP)

Orgel: Huig van der Knijff

Leiding: Hendrik-Jan Colijn

Aanvang: 19.30 uur

Kerk open 19.00 uur

Collecte t.b.v. NPV | Toegang vrij!

Wij verzorgen alléén begrafenis in elke woonplaats in Nederland, maar voornamelijk op de Veluwe, in Kampen en omgeving en in Rijssen en omgeving.

Dag en nacht bereikbaar en beschikbaar.

Regio Kampen, IJsselmuiden, Genemuiden
Ditmar Markusse T 038 33 323 83

Regio Rijssen, Enter, Wierden
Benny Vos T 0548 540 053

Anja van den Belt - van den Dijk, Contactpersoon / verzorgdame

Regio Veluwe en omliggende gebieden
Johan van Lagen, Benny Vos & Mark Vos T 0577 401 689

Vertrouwd verzorgd

www.begravenisverzorgingvos.nl

ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van

Johannus Monarque Content Domus Viscount Mixtuur
(Hauptwerk orgels)

* Ruim assortiment bladmuziek (ook klavier)
* Verkoop en verhuur, ook voor zaal en kerk
* Collectie kleine blaasinstrumenten

Industrielaan 26 • Veenendaal • tel 0318 - 50 50 63
www.andanteorgels.nl

VACATURES

Buroinfra
INGENIEURSBUREAU CIVIELE TECHNIEK

Wij zijn een Zeeuws adviesbureau voor grond-, weg- en waterbouw. Klanten kunnen bij ons terecht voor advies, werkvoorbereiding, meetwerk en begeleiding tijdens de uitvoering.

Wij zoeken:

TEKENAAR 32-40 uur

TOEZICHTHOUDER 32-40 uur

PERONEELSWERVER 4-8 uur

Meer informatie?
www.buroinfra.nl
info@buroinfra.nl
of bel Frans Bart:
06-43833684

VCOG Neder-Betuwe zoekt voor De Sébaschool in Ochten een

DIRECTEUR (1,0 fte)

leider | heldere communicatie | christelijk

VCOG Neder-Betuwe biedt:

- Een salaris in schaal D12-D13, € 5431 - € 7225
- Ruimte voor eigen inbreng en initiatief
- Een team dat er samen staat en er samen voor gaat

Bekijk de hele vacature op onze website: vacatures.scolix.nl

Gereformeerde Gemeente Waarde 90 jaar

Op 10 november 2023 D.V. is het 90 jaar geleden dat de gemeente van Waarde is geïnstitueerd. Al die jaren heeft de Heere zijn Woord laten verkondigen en de sacramenten laten bedienen. In een herdenkingsdienst op 10 november zullen we bij dit gedenkwaardige feit stilstaan. Ds. L. van der Kuijl hoopt voor te gaan in een herdenkingsdienst. Deze begint om 19.30 uur in de Adullamkerk te Waarde. U bent van harte welkom.

Tevens heeft de kerkenraad besloten om een herdenkingsboek uit te geven. In dit boek wordt de kleine kerkgeschiedenis van de Ger. Gemeente van Waarde beschreven. Een boek met 408 pagina's vol verhalen en mooie foto's. Dit boek is te bestellen via ons emailadres jubileumgergemwaarde@outlook.com

De prijs van het boek is € 49,-. Wilt u aangeven of u het boek op de herdenkingsavond afhaalt of dat u wilt dat wij het verzenden. Verzendkosten bedragen € 6,95

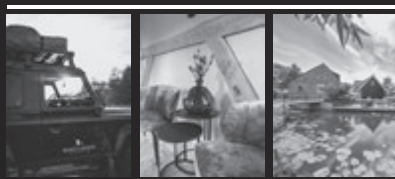

Alleenstaande moeder met 3 kinderen
zoekt huis te huur in Sliedrecht of
omgeving. Tel. 06 16160068

Bent u ook op zoek naar mooie
raambekleding? Wij komen vrijblijvend
bij u thuis adviseren! We nemen naast
veel kleur en stofstalen ook jarenlange
ervaring mee. Bel Jan op 06-36294314 of
kijk op wiltraamdecoratie.nl

MARIA HOEVE
HOORNAAR

Nieuw in de Alblasserwaard!

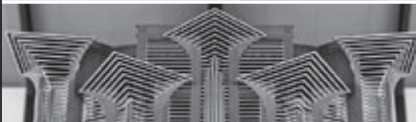

VERGADEREN | OVERNACHTEN | GENIETEN

0183 - 741 030

WWW.MARIAHOEVE-HOORNAAR.NL

ORGELBOUW ADVIES COMMISSIE

een betrouwbare partner!

- NIEUWBOUW
- RESTAURATIE
- OVERPLAATSING
- ONDERHOUD

ook voor
akoestische
vraagstukken

Voor meer informatie:
Dhr. H. den Hollander
T (010) 435 44 35
E h.den.hollander@kliksafe.nl

VERENIGING ORGANISTEN GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Stolk Orgels | 1988 35 JAAR 2023

DE SPECIALIST IN:

- DIGITALE ORGELS
- ZAAL- EN KERKORGELS
- HAUPTWERKORGELS
- VERHUUR

NIEUWERKERK A/D IJSSEL
Vrijheidslaan 55

KRABBENDIJK
Oostpolderweg 15

0180 31 56 52 | WWW.STOLKORGELS.NL

De specialist in het milieubewust
isoleren van uw woning

PROFIJT ISOLATIE

Energiestraat 7 7461 TZ RIJSSEN Tel: 0548 546055

Vloerisolatie
Spouwisolatie
Dakisolatie
Gevelisolatie

Profiteer nu!! landelijke subsidie

www.profijtisolatie.nl

Een winter lang lezen voor het hele gezin

www.gezinsgids.nl
030 230 3500

Bestel vóór 22 november 2023

€20,75

6 nummers
inclusief
driedubbeldik
Winter
Nummer

gezinsgids

Scan en
word abonnee!

SGP herdenkingsboek 'Verheft de Banier', tijdredes ds. G.H. Kersten, ds. A.T. Huijser, ds. G.M. de Leeuw, ds. C. Sonneveld, ds. A. Verschuure e.a. 2 dl. In bkh. € 15,00 - www.ramshoorn.nl

Terlouw Parket Ede, voor het leveren, leggen en renoveren van **houten vloeren**. Bel Kees Terlouw op 06-24241402 of mail naar info@terlouwparket.nl

MAATWERKOPLEIDING VERZORGENDE IG

Een unieke opleiding van Cedrah, Salem en RST, in samenwerking met Hoornbeek Connect!

- ✔ Traject op maat voor volwassen leerlingen
- ✔ Sluit aan bij jouw kennis, ervaring en competenties
- ✔ Bepaal zelf jouw leertraject
- ✔ Praktijk is leidend in de opleiding
- ✔ Leren (zoveel mogelijk) op je werkplek
- ✔ Jouw eindresultaat: diploma verzorgende IG!

📍 Hoornbeek College, Rotterdam
📅 Start in de week van 29 januari 2024

hoornbeekconnect.nl/maatwerk-verzorgende

buitenpraktijk Mark.

Buiten is er ruimte.
Ruimte voor gesprek, ruimte voor jou.

Psychosociaal therapeut
mark@buitenpraktijkmark.nl

+31 (0)6 53 29 69 57
buitenpraktijkmark.nl

- Psychosociale & psychologische hulpverlening
- Huwelijk & relaties
- Seksuologische hulpverlening
- Toerusting & preventie
- Gastopvang
- Schoolmaatschappelijk werk
- Hulp bij gameverslaving
- Mediation & coaching

Het bieden van professionele, psychosociale hulp bij al jouw levens- en gezinsvragen, dat is onze missie. En altijd vanuit een heldere, christelijke identiteit.

De Vluchtheuvel biedt meer!

Wstichtingdevluchtheuvel.nl • T 0113 - 213 098

Verkoop dagen

D.V. begin 2024 wordt gestart met de bouw van een zorggeschikt appartementencomplex voor mensen met een reformatorisch identiteitsprofiel.

De eerste fase met 31 huurwoningen is bijna klaar! De verkoop van de tweede fase met 20 koopwoningen op de locatie van de voormalige Marnixflat in Goes is gestart. We ontmoeten u graag voor een persoonlijk gesprek tijdens de verkoopdagen. U bent van harte uitgenodigd!

**MARNIX
STAETE**
GOES

Dinsdag
07
november

Donderdag
16
november

🕒 15:30 - 20:00 uur

📍 Nabij Marnixflat 1, Goes
Ontmoetingsruimte op de begane grond van de eerste fase.

T 088-587 00 55

E wonen@cedrah.nl

www.marnixstaete.nl

Praktijk den Uijl

- HULPVERLENING
- COACHING
- TRAINING
- TOERUSTING

Nieuwkerk aan den IJssel | Barneveld | Yerseke
 T 010 7 411 411 | E info@praktikdenuijl.nl
 | www.praktikdenuijl.nl

Veelal vergoed door ziektekostenverzekeraars

Waarom Paul Roescher?
 Wij geven u twaalf redenen! **6**

Dé expert van budget tot maatwerk!

Schuifdeurkast 200 x 215 x 65 cm (bxhxd).
 Normaal 1100,-

Kraakprijs! 399,-

PAUL ROESCHER
 KEUKEN • BAD • VLOER • HAARD
 Totaal 17.500 m2 in Rijssen en Apeldoorn
 Tel. 0548 530 350 www.paulroescher.nl

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
P.H. VAN DER LEER
 Veenendaal Rhenen

Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding
 bij het verzorgen van alleen begrafenissen

P.H. van der Leer
 T 0318 - 526641 E info@phvanderleer.nl
 M 06 - 46376232 W www.phvanderleer.nl

begrafenisverzorging Den Hollander

- Alleen begrafenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

☎ 010 - 460 05 09
 ✉ info@tdenh.nl
 🌐 www.begrafeniszorgingdenhollander.nl

Reserveer in uw agenda

Een avond met Comrie

D.V. vrijdagavond 17 november 2023 Vanaf 19.30 uur boekpresentatie
 Gereformeerde Gemeente Stolwijk Tentweg 14

J.H. Madern

Christus ingeplant

Verkenningen in leven en werk van
dr. Alexander Comrie (1706-1774)
 een scholastiek theoloog

Thema:
Wat kan een gemeentelid of een theoloog van Comrie leren?

Opening: **Ds. G. Clements**

Sprekers:
 • **Ds. J. Schipper** • **Prof. dr. W. van Vlastuin**
 • **J.H. Madern**

Overhandiging eerste exemplaar en sluiting:
Ds. J.J. Hoogerbrug

Meer informatie: gebr.koster.nl

Aanmelding:
 Graag vooraf aanmelden met aantal personen
 per e-mail: jkoster@gebrkoster.nl - telefonisch: 06-27434765

Uitgeverij boekhandel
GK Gebr. Koster
 Nairacstraat 17, 3771 AW Barneveld
 tel. 0342 - 41 69 86

de SAAMBINDER Bewuste keuze

Colofon

Saambinder

Kerkelijk weekblad van de
 Gereformeerde Gemeenten
 Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. B. Labee
 Redacteurs: ds. G.J. van Aalst, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

**Bijdragen van medewerkers, boeken
 ter recensie en vragen voor de rubriek
 'Vraag en antwoord' naar:**

ds. B. Labee
 Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
 T 0318-513597
 E b.labee@kliksafe.nl

**Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk),
 berichten en meditaties:**

J. van 't Hul
 Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
 T 0651-622260
 E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten:
 uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum
 van verschijning van De Saambinder in de
 daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk:
 Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
 Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
 T 078-6912899
 E info@desaambinder.nl

**Advertenties en familieberichten
 aan Verloop drukkerij:**
 Ohmweg 31, 2952 BD Alblasterdam
 T 078-6912899
 E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór
 de week van verschijning aangeleverd te
 zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandag-
 morgen 9 uur.

Advertenties € 1,90 per mm.
 Familieberichten € 0,45 per mm.
 Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
 Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
 Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
 T 0348-489900
 E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden:
 IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.

De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen:

voor Nederland: € 15,50 per halfjaar
 (te betalen per 1 april en 1 oktober)
 voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
 * afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165,
 USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika:

Mr. A.M. Berman
 3340 Culp Rd. Unit 11
 Vineland Stn. ON LOR 2E0
 T 905 651 2320
 E amberman47@gmail.com

Enkele handige websites

Gereformeerde Gemeenten:
 Algemeen: www.gergeminfo.nl
 (doorklikken naar diverse deputaatschappen)
De Saambinder: www.desaambinder.nl
Adviesplein gemeente en gezin:
www.gemeenteengezin.nl
Studenten: www.werkgroepstudenten.nl
Jeugdbond: www.jbgg.nl

De redactie behoudt zich het recht voor
 ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten
 en advertenties zonder overleg aan te passen,
 in te korten of zonder opgave van reden niet
 te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele
 aansprakelijkheid betreffende de inhoud
 van de advertenties en de (recensies van de)
 aangekondigde boeken.

Gratie

Het was pas Hervormingsdag.
Luther spijkerde 95 stellingen aan
de kerkdeur in Wittenberg. De
Hervorming leert ons wat gratie is.

Een meisje komt bij de huisarts om hulp. Wat is er aan de hand, vraagt de dokter. Dat weet ik niet precies, antwoordt ze. De arts luistert geduldig naar haar en zegt: ga naar huis en kom terug als je last krijgt van de pijn. Gezonde mensen kunnen best zonder dokter, toch? Maar schuldige mensen met de zonde-ziekte krijgen de hemelse Medicijnmeester nodig, én... gratie. Wat is dat?

Een koning bezocht ergens een gevangenis. Ter gelegenheid van de feestdag wilde hij een van de veroordeelden loslaten. Hij bezocht drie moordenaars en vroeg naar de reden van hun straf. De eerste zei: weet u, ik ben onschuldig, maar mijn verhaal wordt niet geloofd. De tweede was slimmer: ik geef toe dat ik schuld heb, maar anderen hebben mij onder druk gezet. De derde verklaarde onder tranen: koning, ik heb niets om me te verdedigen, mijn straf is terecht. Hij erkende volmondig schuld en... ontving genade. Straf verdiend - maar genade vóór recht ontvangen. Gratie voor de doodschuldige.

Als je in de winkelstraat zomaar tegen een voorbijganger zegt: jij krijgt gratie, zal die persoon je heel vreemd aankijken. Maar stel dat je namens de gevangenisdirecteur een moordenaar in de dodencel zijn vrijbrief mag overhandigen. 'U krijgt van Zijne Majesteit de koning gratie!' Hij zal direct begrijpen dat hij naar huis mag. Genade om niet, noemt de Hervorming dat.

Luther sprak over 'de drie sola's' van de Reformatie: Sola fide - alleen door het geloof word je zalig; Sola Scriptura - alleen de Heilige Schrift heeft het laatste woord; Sola gratia - alleen door genade, niet door goede werken. Gratie voor schuldige jongeren en ouderen in de dodencel!

Als je nu maar eerlijk zondaar voor God wilt worden... ♦

Leestip: [Mattheüs 9:9-13](#)

P.C. Beeke, Middelburg

Uit:

Het levenslied van Robert

Robert vindt het goed dat Elisa enkele van zijn dagboeknotities leest.

'O, hoe heerlijk is het de hele dag voor God te werken en dan 's avonds onder Zijn glimlach me te rust te begeven'.

Verderop zijn er korte bezoeknotities: 'Bezoek aan dronken, oude heks van een vrouw. Toch is haar ziel mij even dierbaar'.

'Heden niet zonder zegen de gemeente bezocht. Twaalf huisgezinnen; velen van hen komen nergens. Hoe goed is het voorbeeld om in gebed en overdenking te zijn, voordat men zich op weg begeeft; dit doet ons veel beter en getrouwer getuigen'.

Soms zijn de notities wat langer: 'Een ernstig zieke man bezocht. Hij was aandachtig. Geschiedenis van het verloren schaap gelezen. Wie weet of hier enig werk van de Geest is? Hij zegt dat zijn gedachten over zijn eigen hart en over Christus beide veranderd zijn. Hij nam zijn Bijbel, die hij voorheen nooit las, sprak met belangstelling over zijn ziel en over de Zaligmaker, was blij met mijn bezoeken en kneep mijn hand altijd met genegenheid vast. Maar of er een werk van genade was, zal de grote dag verklaren'.

Een ander verslag is vol teleurstelling: 'Gestorven op 8 juni, om twee uur. Het is te vrezen, zoals hij geleefd heeft. O Heere, leg het bloed van deze ziel niet op mij. Zeker, ik kon hem vaker bezocht hebben en hem openhartiger hebben aangesproken, met meer gevoel en minder stroef. Ik hoorde dat hij vond dat ik hard tegen hem was. Soms werd hij getroffen, als ik over de hel sprak. Zijn hardvochtige vrouw ging tekeer, omdat ik zo vaak kwam. 'Zijn zij gek om hem predikant te maken?' riep ze'.

Het is het grootste verlangen van de bewogen herder van de St. Peter's dat zijn woorden al zijn hoorders zullen treffen. 'Mijn lieve vrienden', zegt hij, 'jullie zijn mijn getuigen, ik geloof dat de meesten van jullie vroeger of later de wroeging van een ontwaakt geweten hebben gevoeld'. ♦

Vraag en antwoord

door
ds. Labee

Aan een einde komen

Regelmatig hoor ik de vraag in de prediking of het al eens aan 'een einde is gekomen'. Wat wil men daar nu precies mee zeggen?

Omschrijving

Het is een uitdrukking die nadrukkelijk wil aanduiden dat we recht en grondig onze nood en verlorenheid moeten kennen en doorleven. We lezen in Romeinen 10 vers 4: 'Want het einde der wet is Christus, tot rechtvaardigheid een iegelijk die gelooft'. De kanttekening (8) legt uit: 'Dat is, het oogmerk waarom de wet door Mozes is gegeven, is opdat de mensen daardoor tot kennis hunner zonden gebracht zijnde, tot Christus en Zijn rechtvaardigheid hun toevlucht zouden nemen, als Die de wet voor ons volkomenlijk volbracht heeft'.

We moeten aan een einde komen van al onze zogenaamde vroomheid en werkeiligheid. Oók aan een einde komen van onze gebeden en tranen. Om te leren dat we op een doodlopende weg zijn, als we menen onszelf te kunnen helpen. Dat is een moeilijke les. Maar deze les is zo nodig, opdat er plaats komt voor een volkomen Zaligmaker. Om als een arme, doodschuldige zondaar gezaligd te worden door het werk van een drie-enig God. Om iets te verstaan van het zaligmakende werk van Gods Geest in het hart, van de borgtocht en betaling door Jezus en van het verkiezende welbehagen van God de Vader.

Beschrijving

Graag willen we u laten meelesen met enkele regels van de bekende Octavius Winslow (1808-1878). We citeren: 'Bent u met al uw werken en zwoegen aan het einde van uw eigen werken gekomen? Kunt u niets meer uitrichten? Gelukkig! Wat een goed nieuws, wat een blijde boodschap is dit dan voor u! U bent aan het 'einde van de wet gekomen' (Rom. 10:4) en hebt ontdekt dat u, zo niet naar de letter, dan wel in de geest, al haar

geboden hebt overtreden en daarom schuldig staat aan heel de wet. En nu roept u het uit: 'Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods?' (Rom. 7:24).

Kijk! Jezus verschijnt! Hij heeft gezien hoe u zich pijnigde om het schip vooruit te krijgen (Mark. 6:48). Hij keek toe bij al uw goedbedoelde inspanningen en oprechte pogingen om de wet te onderhouden. Hij zag al uw onvermogen en tekort. En nu staat Hij in eigen Persoon voor u, met die roemrijke en veelzeggende naam: **DE HEERE ONZE GERECHTIGHEID**'.

'Ik ben het einde van de wet, tot gerechtigheid voor ieder die gelooft', zegt Hij. 'Ik ben uw gerechtigheid, zonder dat u daar ook maar iets aan kunt toevoegen. Ik heb de wet onderhouden, elk gebod gehoorzaamd en elk voorschrift geëerd. Geloof slechts in Mij en u zult gerechtvaardigd worden van alles waarvan u niet gerechtvaardigd kon worden door de wet van Mozes of door de meest volmaakte gerechtigheid van uzelf'.

Nu zie ik in gedachten hoe de arme, zwoegende ziel haar roeispanen overboord gooit. Ze probeert niet langer de stroom van haar zonden, zwakheden en gebreken te stuiten, maar hijst haar zeilen om de wind van Gods vrije genade te vangen. Die blaast haar scheepje, dat zo lang door de storm werd geplaagd, naar de rustige wateren van volkomen vrede door Jezus Christus, onze Heere'. Tot zover Winslow.

Lezer(es), bent u zo al eens 'aan een einde' gekomen? En mag u weten van de openbaring van Jezus aan het hart? ♦

► Heb jij/hebt u ook een vraag?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.